

IZHAJA VSAK DAN

Štev. ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične štev. se prodajajo po 3 nvt. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvt. (10 stot.) OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 3-20, za pol leta Kron 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELFON 31. 11-57

Enotni davek.

I.

O priliki volilnih shodov, na katerih je posl. dr. Gregorin razvijal svoj program, je poudarjal posebno tudi krivičnost sedanjega davčnega sistema. Uradniki, kakor sploh vse, s stalno plačo nameščene osebe, ki nimajo preko 1200 kron letnega dohodka, so odvezane od vsakega davka, dočim morajo uradniki, ki imajo preko 1200 kron dohodkov, sicer plačevati osebnodohodninski davek, a so zato odvezani od vseh doklad. Nasprotno mora ubogi kajžar — brez ozira na visokost svojega dohodka, torej brez ozira na vsak eksistenčni minimum — plačevati ne-le zemljiški in hišnorazredni davek, temveč tudi še doklade: deželne, okrajne in občinske, ter konkurenčne prispevke za cerkev. Krivičnost tega pada posebno v oči, če pomislimo, da za malega kmeta, čegar položaj je navadno slabši, nego položaj kate-regasibilo nameščena ali delavca s stalno plačo, sploh ne obstoja eksistenčni minimum, temveč mora poleg tega še plačevati razne doklade, katerih so stalni nameščenci oproščeni. Kolikor se tiče nas, bi bili mi zato, da se ne-le združijo vse neposredne davke v en sam enotni davek, temveč, da se odpravi tudi vse posredne davke, izvzemši davek na luksuz, tako, da bi ne-le vse sedanje neposredne davke — kakor so: pridobinski, hišnorazredni, hišnonajemninski in zemljiški davek — temveč tudi razne užitniške davke itd. nadomestili z osebnodohodninskimi davkom. Kak bi bil vseh take reforme, nam kažejo sledeče številke:

Za leto 1912 so proračunjeni dohodki vseh neposrednih davkov na 207,639.000 kron; od teh na osebnodohodninski davek 86,840.000 kron. Posredni davki na vžitino (izvzemši davka na žganje) znašajo K 341,739.000; skupno torej neposredni in vžitinski davki 649,378.000 kron. Ko bi vse te davke združili v enotni davek ter sedanjo osebnodohodnino sorazmerno zvišali, bi človek, ki ima 1200 kron dohodkov, moral plačati približno 54 kron davka na leto, a bi bil zato oproščen vseh drugih davkov, kar bi bilo za široke sloje ljudstva velika razbremenitev, ker bi velik del vžitnine, ki obtežuje pred vsem širše sloje ljudstva, morali plačevati imovitejši sloji. Razmerje pa bi bilo še mnogo ugodnejše, ker bi — z ozirom na dejstvo, da davek raste progresivno — morale večji davek plačevati osebe z večjimi dohodki. Dobiček od take reforme bi imeli sicer tudi samci, a v prvi vrsti družinski očetje. Vzemimo družino 4 oseb. Taka družina plačuje sedaj 20 kron davka od sladkorja, ki ga potroša v enem letu, 12 kron 50 stot. od piva, ki ga popije, 4 krone od petroleja, ki ga požge, 3 krone 50 stot. od mesa, ki ga zavžije, 2 kroni od vina in 6 kron od soli; ako prištejemo k tej svoti še sedanjo osebnodohodnino, dobimo svoto 55 kron 20 stot., dočim bi plačal pri enotnem davku le 54 kron. Vzeli smo v podlago najmanjšo ekzistenco, ker mora pametna, duh časa umevajoča zakonodaja v prvi vrsti skrbeti za zboljšanje položaja teh, nakar se more ozirati tudi pametna fiskalna politika. Vsekako bi od enotnega davka imela koristi eksistenca do letnih

3000 kron, dočim bi ga občutili kakor breme šele osebe z velikimi dohodki. Šlo bi predaleč, ko bi hoteli v okvirju tega članka dokazovati tudi druge ugodne posledice, ki bi jih imela taka reforma na vse gospodarsko življenje in državne izdatke sploh. Pred vsem bi odpadlo na tisoče kontrolnih organov, ki imajo sedaj nadzorstvo v tovarnah sladkorja, čistilnicah petroleja in solinah, in onih, ki izterjujejo vžitino vina, mesa itd. S tem bi se prihranilo milijone, ki bi jih mogli porabiti koristno za zboljšanje javnega blagostanja, ali jih naložiti v razne investicije, kjer bi donasili stotere obresti. Vendar to je predmet, na katerega se povrnemo v drugi priliki. Za danes moremo le omeniti, da bi taka, naenkrat izvršena davčna reforma imela tako globok vpliv na vse naše narodnogospodarsko življenje, da je možno misliti le na etapno izvedbo te ideje. Zato moramo z velikim zaščemjem pozdraviti predlog, ki je — popolnoma v zmislu programa, ki ga je v tem oziru svoj čas razvijal dr. Gregorin na volilnih shodih in še posebej tudi na shodu volilcev v Sv. Križu dne 19. t. m. — bil vložen dne 16. t. m. v državnem zboru in ki predlaga uvedbo enega samega neposrednega davka, ker smatramo omenjeni predlog kakor prvo etapo na potu do uresničenja idej, ki smo jih razvijali zgoraj.

Predlog sam in nekoliko pripomb v prihodnjem članku.

Novi davki.

Zakaj so državne blagajne prazne?

Na nedeljskem protidraginjskem shodu se je poslanec dr. Rybář v svojem govoru dotaknil tudi novih davkov, ki jih namerava uvesti vlada, da z njihovimi dohodki pokrije večje izdatke, ki jih ji provzroči regulacija prejemkov državnih nameščencev.

Vlada nima denarja za svoje uslužbenke, a kaj je krivo, da ga nima in da mora iskati novih davkov? — Kriva je pač politika naše vlade; in če gremo stvari še bolj do dna, je pravi vzrok sedanji praznina v državnih blagajnah — aneksija Bosne in Hercegovine.

Mnogo se je govorilo in pisalo zlasti med Jugoslovani o tem, ali je bila aneksija potrebna in koristna? In med jugoslovanskimi parlamentarci se je odobravala aneksija, češ, ker se z aneksijo pomnoži slovanski vpliv v Avstriji. Z druge strani se je zagotavljalo, da je aneksija potrebna, da si Avstrija, ki nima kolonij, zagotovi stalno od-dajno ozemlje za svoje industrijske proizvode.

Naj si pa je bila aneksija potrebna in koristna, gotovo pa se ni mogla izvršiti bolj nerodno, nego je to napravila Avstrija. Imela je Avstrija Bosno v svoji upravi 30 let, a v vseh teh letih si ni znala pridobiti ljubezni bosensko-hercegovskega prebivalstva. Sprejela je od berlinskega kongresa nalogo, da napravi v Bosni red, da uredi pred vsem kmetstvo, pri nas bi rekli, kolonsko vprašanje; a napraviti ni znala nič, saj so ostale razmere prav take, kakor so bile pod turško vlado. In ne samo, da nihče ni maral Avstrije v Bosni, še več, aneksija je dvignila ves Balkan proti nam. Stvar so napravili

tako nerodno, da sta deželi, ki sta bili itak že naši, stali našo državo ogromne milijone in da je Avstrija celo riskirala vojno s Srbijo. Aneksija Bosne in Hercegovine je stala Avstrijo morda več, nego pa bo stala Italijo akcija v Tripolitaniji.

Od časa aneksije vlada v naših državnih blagajnah pomanjkanje denarja. Vojna uprava je pač videla, kako nerodno ravna avstrijska diplomacija, in zato se jej je pripraviti na vse morebitnosti. V ta namen je izvedla ob tej priliki vse, kar je zamudila prej, in je reformirala vso vojsko. In to je stalo milijonov in milijonov. Parlament teh stroškov ni dovolil; vojna uprava si je vzela sama, kar je potrebovala. Pozneje, ko je bila stvar že zdavnaj gotova, se je razpravljalo o tem v delegacijah; aneksije pa parlament niti danes še ni odobril!

Šli so torej milijoni za vojaške potrebe; ko pa je bilo treba denarja za druge stvari, so bile blagajne prazne. In so tudi res prazne naše državne blagajne! Vsled tega se ni čuditi, da zahteva vlada nove davke, kajti, ako hoče vlada kaj več dati svojim nameščencem, mora tudi pomnožiti svoje dohodke. In za to zvišanje dohodkov se je izjavil ves parlament, tudi socialni demokrati. Toda parlament je le za pametne davke, za pravične davke, ki bi obremenili tiste, ki lahko plačajo, ne pa tistih, ki so itak največji reveži.

„Če pregledamo nove davke“, je izjavil gospod poslanec, „ki jih je predložila vlada parlamentu, so med njimi nekateri, ki bi jih lahko dovolili; toda med njimi je tudi konsumnih davkov, kakor davek na žganje in pivo. A proti takim davkom, ki obremenjujejo konsumente, in to najrevnejše konsumente, moramo protestirati!“

Parlament je v tej stvari res v neprijetnem položaju. Vlada se mu roga, smeje v obraz, če hoče parlament nastopiti le kolikaj energičnejše. Toda ni treba obupavati. Energičnega nastopa parlamenta in ljudstva je treba; vlado treba prisiliti, da se bo bolj resno bavila z vprašanjem blaginje avstrijskega prebivalstva, da ne bo skrbela za Ogrsko, saj je njena prokleta dolžnost, da skrbi za avstrijske interese!

Nekaj je pa vendarle dosegel parlament. Ministrski predsednik se je uklonil vsaj v formi. Finančni minister dr. Mayer, ki je bil proti uradniškim zahtevam in ki je izjavil, da za nobeno ceno ne poviša zneskov, določenih v zboljšanje uradniškega položaja, je moral odstopiti; na njegovo mesto je prišel parlamentarec, o katerem je upati, da bo vedel, kaj je njegova dolžnost.

V nadaljnjem je g. poslanec priporočal samopomočno akcijo. Vlada, ako tudi porabi nove davke v odpravo draginje, ne odpravi vse draginje; treba je torej, da si ljudstvo pomaga tudi samo! Torej samopomoč, zadružništvo. Poudarjal pa je, da se tu ne smemo postavljati strogo na enostransko stališče konsumenta, oziroma producenta. Priti mora do kompromisa med obema. Ne smemo biti proti kmetu, a tudi kmet se ne sme postavljati na strogo agrarno stališče, kajti če je mestno prebivalstvo gospodarsko slabo, tudi kmet nima koga, ki bi mu plačeval njegove proizvode. Te navidezno si

nasprotujoče interese je treba spraviti v harmonijo; le tedaj bo vsa naša organizacija dosegala svoj namen. G. poslanec je izjavil:

„Akoravno sem zastopnik konsumentov, četudi vlada stoji sedaj na stališču producentov, da si sem večkrat resno obsojal nasprotno politiko vlade, vendarle pravim: v interesu nas vseh našega naroda je, da bomo popustljivi.“

Če bi se tako delalo tudi v parlamentu, če bi naša vlada, namesto da hujška, posredovala, da se spravijo v harmonijo interesi raznih slojev prebivalstva, tedaj bi tudi za nas napočili boljše časi!“

Strinjamo se popolnoma z izražani gospoda poslanca in ne dodajamo njegovim besedam prav nič drugega, nego edino le to, da naj bi se tudi uresničile te naše skupne želje v korist našemu narodu!

Učimo se italijanski!

V Gorici 18. nov.

Tukašnji laški dnevnik „Eco del Litorale“ pozivlja Lahe, naj se učijo slovensko, ker da rabijo slovenščino povsod. List pravi, da če bi se ultralah dr. Pinavčič ne bil učil slovensko, bi ne mogel biti ne odvetnik, ne deželni odbornik v Gorici; k večjemu da bi bil lahko železniški uradnik kje na južnem Tirolskem. List priganja Lahe, naj se učijo slovensko.

Mi pa pravimo: Slovenci, učite se italijanski!

Res, da ni Slovincu laščina tako potrebna, kakor Lahu slovenščina, vendar je neobhodno potrebno, da poznamo italijanščino tu na jugu.

Ponavljati moramo danes to, kar je trdil Gilbert Potrato v „Omladini“ povodom shoda narodno-radikalnega dijaštva v Trstu.

Obče znana je potreba znanja tujih jezikov. Veliki kulturni narodi potrebujejo tujih jezikov, ker se kultura enega naroda vedno izpolnjuje s kulturo drugih. Potrebujejo pa jih tudi mali narodi. Malin so jeziki sosednjih narodov bojna sredstva. Umevanje in korenito poznavanje jezika svojih nasprotnikov je eden temeljnih pogojev uspešne borbe za narodni obstanek.

— Slovenci smo v novejši dobi vsled socialnih in kulturnih razmer prisiljeni, da razumemo in govorimo tri jezike: svoj domaći slovenski jezik in jezika naših narodnih nasprotnikov na severu in jugu: nemščino in italijanščino. — Za slovenščino skrbimo sami, za nemščino že skrbi vlada in za italijanščino moramo skrbeti sami. Je-li res potrebno znanje italijanščine? Opazovalcu slovenskega javnega življenja se predočata takoj dva momenta. Le-to se je v zadnjih desetletjih poznavanje italijanščine v Trstu nahajamo dosti dokazov. Vidimo ljudi, ki bi se bili pred tridesetimi leti izgubili, ki so pa bili rojeni v srečnem času, ko so se na vseh krajih in koncih po širni domovini je-li ustanjavljali denarni zavodi, posojilnice. Zaznamovati moramo dejstvo: privatna služba je postala tudi pri nas približno enakovredna državni.

V tem leži napredek. A pri tem ne ostane. Zavodi, — sicer ne vsi — se veksajo, širijo svoj delokrog in potrebujejo

PODLISTEK.

Jug.

Historičen roman. — Spisal Prokop Chochołušek. Poslovenil H. V.

„Kak sin je to!“ se je govorilo glasno. „Oj, dobro bo znami; dober sin bo tudi dober vladar!“

Tomašević je zopet stopil iz šotora, in trebalo mu je mnogo napora, da se premaga in da mu lice ohrani izraz žalosti in bolesti. In vendar bi bil najraje radostno zavriskal; saj je bil pri cilju! Samo dva sta bila med vsemi, ki sta opazovala ta njegov notranji boj: vojvoda Radić in — Ilija.

„Ti si že pri cilju,“ je govoril sebi vojvoda, „ali tudi jaz dosežem cilj svojega hrepenenja? — O Katarina!“ je vshrepenel, „za enkratni počitek v tvojem naročju zavrgel bi v blato krono Bosne, da, krone vsega sveta; saj bi se za vse njih ne drznil storiti toliko.“

„Le pretvarjaj se,“ je šepetal Ilija, „notri vriskaš nad posrečenim svojim zločinom, a na zunaj puščaš občudovati svojo žalost. Samo potrpežljivost!“ je dostavil grozeče, „iztrgem tvojo vest iz spanca in goljufiva tvoja žalost se spremeni v resnično!“

Ne sluteč, da že stopa plačilo za njegovo sledjo, je stopil Tomašević dalje v sredino vojsčakov, naenkrat pa se je vsta-

vil in je, neodvratno zroč proti gradu Belaju, zavpil: „Glejte tamkaj, kaj je to?“

Veže gradu so se na stečaj odprle, zastave Vukmana so padle na utrdbah, in iz veže se je pomikal mal ali dobro oborožen spreved, na čelu mu Vukman sam.

„V red! Orožje v pesti,“ je velel Tomašević, „kdo ve, kaj nameruje?“

Toda spreved je hitel naravnost h kraljevskega taboru, potem pa je, razgrniti belo zastavo, dajal na znanje, da prihaja v miru in pokoju.

„Kaj je to?“ so se vpraševali vojščaki med seboj, „Belajske utrdbе stoje trdno na višini granitne skale in uporni Vukman da bi prihajal pokorit se in prosit milosti?“

Glasno godrnjanje je pozdravljalo Vukmana in njegove spremljevalce, toda on se je, ne meneč se za vse to, premikal s svojim sprevedom dalje tja, kjer je stal Tomašević na čelu svojih perjanikov ter ga pričakoval.

Skočivši s konja je korakal naravnost k Tomaševiću.

„Ni možno upirati se kraljevski moči,“ je začel brez ovinkov, „radi tega prihajam, pokorit se svojemu kralju, in zanašam se na tvojo priprošnjo, kraljevič; sprovedi me h kralju!“

„Kralj stoji pred teboj!“ je odgovoril Tomašević ponosno.

„Kaj?“ se je delal Vukman, kakor da je do najvišje mere presenečen, in je stopil za korak nazaj. „In kralj Štefan, tvoj oče?“

„Kralj Štefan je mrtev,“ je rekel Tomašević, „in jaz sem kralj Bosne.“

Vukman je vpognil pred njim svoje koleno, rekši: „Oj, potem sem v srečni uri šel od doma; ti si mlad, kralj moj, in hraber; kjer je bojna moč mladosti, tamkaj je tudi velikodušje; jaz te pozdravljam kakor svojega kralja, vsprejmi v moji osebi zopet zvestega služabnika v svojo milost.“

Tomašević je zrl trenotek na-nj, potem se je obrnil k svojim perjanikom.

„Ali čujete, kaj pripoveduje župan Belajski? Kaj naj storim?“

„Aj, jasni gospod!“ so se oglasili nekateri, samo zato, da kaj govore, „mi smo krvaveli pod njegovimi udarci, in mnogi izmed nas je legel za večno tamkaj pod skalo njegovega gradu.“

„Saj vi niste meni ničesar odpustili,“ je odgovoril Vukman, „za en udarec ste plačali z dvema, in gotovo niste šteli trupla onih mojih hrabrih junakov, ki ste jih pobili v prah! Saj to je posledica vašega dela, da stojim tu proseč milosti.“

Pri teh besedah so si perjaniki gladili brade; brčkone se jim je prikupil Vukmanov govor.

„Sedaj ste slišali, junaki moji, kaj pravi župan Belajski,“ je začel Tomašević, „in jaz sam sem ponosen na hvalo, ki vam jo izkazuje kralju Vukman. No, kaj mislite, ali bi ne bilo bolje, da se nad truplom mojega očeta odpravi vsako sovraštvo in da napravimo konec vsem prepriom po vsej Bosni?“

„In prav bo tako, jasni gospod!“ so odgovarjali perjaniki, „bolje je, če je hrabri Belajski gospod z nami, nego proti nam.“

„No, Vukmane,“ se je obrnil proti letemu Tomašević, „odpuščen ti je tvoj upor, in upam, da ne boš nikdar več kršil svoje zvestobe.“

„Kdo bi ne služil zvesto takemu kralju, kakoršen si ti, moj gospod?“ je odgovoril Vukman z največjo ponižnostjo. „Zdrav bodi, kralj moj Štefan Tomašević!“ je vskliknil glasno in vse spremstvo je sledilo njegovemu izgledu.

In tako se je vršilo vse po dogovoru na obojestransko zadovoljnost.

Še istega dne je zapustil Tomašević tabor pod gradom Belajom, kjer si je pridobil krono, in se je, spremljan tudi že od Vukmana, napotil s svojimi ljudmi proti domu, da izvrši čim prej priprave za slavnosten pogreb kralja Štefana, svojega očeta, kakor tudi priprave za svoje slavnostno kronanje.

Kraljevskega mrliča so nesli perjaniki v svoji sredini, deželni prapor ga je zakrival vsem pogledom in samo goli drog so nesli pred mrtvecem. Ilija je korakal za mrličem z onim čudnim izrazom bolesti in sovraštva v licu. Še-le sedaj je sledil Tomašević s svojim stricem Radićem; ni se upal korakati naravnost na čelo ostale vojske za truplom svojega očeta.

Tako je končalo obleganje Belajskega gradu.

(Pride še.)

vedno občutneje ljudi širnega duševnega obzora, vsestranskega, osobito jezikovnega znanja, hladnega in treznega kalkila, lastne iniciative; potrebujejo višjih in nadzornih organov. In takih ljudi nam manjka, ljudi z jezikovnim znanjem.

Kakor rečeno, nam je jezik naših narodnih nasprotnikov bojno sredstvo. Posebno slovenski akademiki nam se uče italijanščine iz zgolj praktičnih ozirov.

V Trstu in Primorju sploh rabimo zavredne narodne inteligence. Treba nam je narodnih delavcev. Kruha je v izobilju. Ne samo državna služba je odprta zmožnim; tudi pri trgovini, zavodih in privatnih podjetjih je mest, ki bi jih zadostno kvalificirani in v obče zmožni Slovenci lahko zasedli.

Vprašanje je le še, kako naj se učimo italijanski? Učimo se italijanščine privatno, kar je posebno lahko za one, ki so se učili v gimnaziji latinščine. Učimo se, rekel bi, nekako mimogrede, igranje. Slovnica je za začetek skoro vsaka dobra. Imamo dve slovenski in cel kup nemških. Naučiti se je temeljne pojme, glagol, nepravilno spreganje, prepozicije, adverbje in osnovne pojme sintakse in majhnega, kakih tisoč do petnajststo besed obsegajočega besednega zaklada. S tem zakladom, ki se ga z lahkimi trudom pridobi v dveh mesecih, se zida naprej in zida na drug način, nego je bilo do sedaj večinoma v navadi. — Učenje jezika, ki se govori v naši neposredni bližini mora biti v vednem stiku z življenjem.

Duhovit, koristen in ob enem najmodernejšim principom vzgojeslovja odgovarjajoč način učenja, ki je posebno v rabi v Severni Ameriki, je ta, da se jemlje slikani abecednik za ljudske šole in se sega vedno više in tako ponavlja v tujem jeziku proces elementarnega pouka. Glede italijanščine bi se dalo to za majhen denar uresničiti, posebno, ker grejo te knjige lahko iz roke v roko. Učenje bodi v vednem stiku z vsakdanjim življenjem. Obče znano je, da znajo ljudje, ki so se učili tujih jezikov, dostikrat nenavadno brezpomembne besede, dočim ne vedo izraziti za najvadnejše stvari v življenju, ki se rabijo najbolj in brez katerih se sploh ne more izhajati.

Temu je lahko priti v okom na gori označen način in s tem, da je učenje v vedno stiku z življenjem. Zadostnega gradiva temu nudijo časopisi in promet. Kdor se uči italijanščine in jemlje v roko časopis, naj ne začneja in končuje pri podlistku svojega čitanja. Niti v podlistku, niti v novicah, ali v kakih razpravah, ne najde vseh onih prepotrebni izrazov, temveč drugod: v tržnih poročilih, naznanilih, inseratih, odgovorih uredništva itd.

Paralelno s tem se pričenja s čitanjem lepih lahkoumljivih proizvodov. In tu bi svetoval vsakemu, naj začne s slavnim umotvorom Silvija Pellica: „Le mie prigioni“, ki je kakor nalašč ustvarjen, da uvede začetnika v italijansko literaturo. — Slede naj knjige različne vsebine Na ta način je vstvarjen fond. Popolnost prinesejo poznejše življenske razmere.

Obče priznava resnica je, da ima posebno Slovenec neko nenavadno sposobnost, za priučenje tujega jezika v najkrajšem času.

S posebno virtuoznostjo se zna vtropiti v duha dotičnega naroda, prilagoditi se tujim razmeram. To nam je bilo do sedaj v pogubo. Nista bili vedno kuga in vojna, ki sta krčili meje slovenskega ozemlja, niti ni bila majhna odporna sila. Bile so namreč navedene sposobnosti. Bile so nam v pogubo, ker je manjkalo čuta celokupnosti, narodne zavesti in do najnovejšega časa elementarnega pouka v domačem jeziku in poznavanja njega krasote in moči. — Sli so ljudje in se pozgubili. Kar nam je bilo do sedaj v pogubo, naj nam bo sedaj v rešitev.

Poznavanje jezikov in prilagodenje razmeram daja našemu naraščajočemu razumnstvu neprecenljivo orožje v roke, s katerim lahko vsepošno tekmuje na obmejnih in za narodni obstanek velevažnih krajih in postojankah.

Leto za letom bi lahko pošiljali ljudi z omenjenim znanjem, ki bi se jim obetala ondi na jugu boljša bodočnost, sijajnejša ekzistenca, nego bi si jo mogli pri vsej nadarjenosti in pridnosti kedarkoli priboriti doma.

Če se že vstanavljajo ruski in češki tečajji, mislim, da bi bili še mnogo bolj koristni tečajji za italijanski jezik, ki se govori v naši neposredni bližini!

Iz tržaškega mestnega sveta.

Slovensko šolstvo in italijanska večina.

Svet. dr. Wilfan je v seli mestnega sveta dne 24. t. m. v podrobni razpravi o mestnem proračunu za leto 1912 pri postavki o šolstvu izvajal približno sledeče: „Vse naše šolstvo trpi, ker naša šolska uprava nasleduje le italijansko-nacionalne svrhe in ker še nimamo deželnega šolskega zakona, kakor jih imajo vse druge dežele Cislajtanije. Zato se dogaja pogostoma, da je šolska komisija, vsled pomanjkanja deželnega šolskega zakona, v zadregi. Tržaški deželni zbor je najbolj negativen deželni zbor v Avstriji. Poreče se, da je kriva vlada, ker ne potrja zakonov, ki jih sklepa deželni zbor. Ali deželni zbor mora ostati pri skle-

panju svojih zakonov v mejah državnih zakonov in ne sme pozabiti, da smo v Avstriji in da treba spoštovati avstrijske zakone. Če pa zakoni, ki jih deželni zbor sklepa, niso potrjeni, je to zato, ker ta deželni zbor noče priznati, da smo v Avstriji. Tako se je zgodilo s šolskim zakonom, tako se je zgodilo z zakonom o zemljiški knjigi, tako z mnogimi drugimi zakoni. Zato se govornik obrača naravnost na vladnega zastopnika ter ga pozivlja, naj stori vlada svojo dolžnost ter predloži deželnemu zboru načrt deželnega šolskega zakona, ter stori s tem konec temu neredu v šolski upravi.

Učitelji italijanskih šol se ne smatrajo vezane, držati se zakonskih predpisov, temveč se smatrajo za vojake generala, od katerega so dobili nalogo, za vojskovanje na narodnem polju. Oni ne vzgojujejo v šoli sebi izročenih učencev, temveč opravljajo posle italijanskih agitatorjev. (Klici.) Ne mislim na agitacijo o priliki volitev, ali agitacijo v društvi, temveč na agitacijo, ki jo v šoli razvijajo italijanski učitelji, ki nimajo le naloge učenja, temveč tudi raznarodovanja. Občina bi imela skrbeti v prvi vrsti za ljudsko šolstvo, dočim troši tržaška občina iz političnih razlogov milijone za srednje šolstvo. Zelo se je začudil, ko je čul iz ust poročevalca Archa, da znaša trošek za eno samo dvorano 46.000 K, dočim je na drugi strani proračunjen trošek za neko celo šolo le na 30.000 K. Seveda, ta šola ni ne v ulici Ruggero Manna, ne na Belvederju in tudi ne na trgu Donadoni, temveč v — Gropadi. Ko se je pred desetimi, oziroma že dvajsetimi leti zahtevalo to šolo, bi bila ista stala dosti manj, a se je ni hotelo dati, med tem ko se je brez pomislekov rabilo po 46.000 K za šolsko sobo vsakega razreda! Ali ste možje? (Smeh.) Moram to vprašati — je rekel govornik — ker sklicevanje na čut humanitarnosti ne pomaga, da bi se člane večine zainteresiralo za šolske potrebščine Slovencev.

Govornik navaja potem sledeče številke, iz katerih je razvidno, kako občina troši milijone za italijansko, dočim zanemarljivo slovensko šolstvo:

V rednem proračunu je:	
za gimnazijo	K 193.080
za realko	270.530
za licej	114.370
Skupaj K	577.980

za srednje šolstvo.

Za ljudsko šolstvo (vštevši meščanske šole, ki so vse italijanske), se troši K 1.853.680; tu so zaporedni tudi troški za slovensko šolstvo v okolici, ki pa seveda izgleda precej drugače, nego ono v mestu.

Dalje je proračunjeno:	
Za otroške vrte	K 200.020
za telovadne šole	50.430
za šolo za gluho-neme	32.450
za večerne šole	29.110
za zabavišča	52.370
za knjižnice	35.870
za muzej	43.520
prispevki za državne šole	72.840
Skupaj K	375.960

Razni prispevki	94.990
Nepredvidjeni troški	56.000
Skupaj K	2.958.610

od katerih se porabi le neznaten znesek za vzdrževanje 10 slovenskih šol v okolici, dočim gre vse drugo za italijansko šolstvo!

V izrednem proračunu je:	
Ljudska šola Sv. Vid	K 270.000
Srednja šola na zemljišču Basevi	850.000
Otroški vrtec Spodnja Čarbola	100.000
Za novo meščansko šolo v ulici Ruggero Manna	550.000
Italijanska ljudska šola Vrdela	85.006
Licej	750.000
Skupaj K	2.605.000

Dalje je proračunjeno za nakup zemljišč:	
Za eno zabavišče	K 20.000
Za razširjenje šole v ulici Donadoni	20.000

Od takih milijonov, ki jih troši občina za šolstvo, ni niti vinarja za slovensko šolstvo, dasi pripada skoro tretjina prebivalstva slovenski narodnosti. Treba samo pogledati rezultate ljudskega štetja.

Svet. dr. D'Osmo: „Quousque tandem . . .?“

„Ne, to ne bo „quousque tandem“, temveč „caeterum censeo“. (Smeh.) Ne gre se tu samo za vspehe ljudskega štetja, temveč tudi za številke pri volitvah. Vladna revizija ljudskega štetja . . . (Svet. Mrach: „Bullo!“) . . . razumem, da gospodje rabijo besedo „bullo“ v ironičnem smislu vsakikrat, ko se govori o reviziji ljudskega štetja, ki je dokazala, da je v Trstu 57.000 Slovencev. Govornik dokazuje na to, kaj je treba razumeti pod pojmom „občevalni jezik“. Navaja v tem oziru kot pričo neko zelo odlično osebo, ki utegne biti merodajna tudi gospodom od večine, ker dotična oseba ne sedi na tržaškem namestništvu, temveč na Dunaju. Bil je namreč bivši minister notranjih zadev Härdt, ki je za svojega slugo, kljub temu, da je ta žnjim (ministrom) in tudi s strankami govoril vedno le nemški, navedel češki občevalni jezik. Ker so člani večine klical vmes, kako se je izvršilo ljudsko štetje na Dunaju, je govornik rekel, da postopanje dunajske mestne občine še nikakor ne opravičuje postopanja tržaške mestne občine o priliki ljudskega štetja. In če se je napram

tržaški mestni upravi uporabilo represalije, katerih se proti dunajski mestni upravi ni uporabilo, velja tu pač le oni nemški pregovor, ki pravi: „Die kleinen Diebe hängen man auf, die grossen lässt man laufen“, („Male tatove se obešajo, velike se pušča na miru“).

Ko je govornik dalje dokazoval, kako treba tolmačiti pojem občevalnega jezika, mu je segel v besedo župan dr. Valerio, češ, da se ne razpravlja o ljudskem štetju, ampak o šolstvu, naker je govornik odgovoril, da mora dokazati resničnost svojih trditev in utemeljiti svoje glasovanje. V nadaljnjem je govornik dokazoval, da bi bilo v interesu samih Italijanov, ko bi se ljudsko štetje izvršilo na podlagi edino pravilne interpretacije pojma občevalnega jezika, to je, onega jezika, ki se ga govori v navadnem življenju in ki ne more biti drugi, nego lastni jezik, to je, oni jezik, kateremu se daje prednost v navadnem, izvenslužbenem občevanju.

V Trstu je na tisoče slovenskih otrok in vaša dolžnost je, je rekel govornik napram večini, da na podlagi principa, katerega vi sami vedno proglasate, daste šole v materinem jeziku. Na Dunaju zahtevate za-se univerzo, v Trstu pa odrekate slovenskim otrokom celo ljudske šole. To delajo člani večine, ki so pripadniki onega naroda, ki je v imenu svobode in narodnega principa dosegel ujedinjenje svoje domovine, kjer je šlo vsekako za druge ideale, nego so oni, za katere se je šlo v Tripolis. (Hrup.) Govornik zna, da zbog tega njegovega govora večina ne dovoli niti ene krone več za slovensko šolstvo, a on smatra kljub temu za svojo dolžnost, da gospodom vedno in vedno ponavlja te resnice. „Če, — je nadaljeval — oprostiti Slovence od plačevanja davkov, storite, kar hočete, a dokler bomo morali tudi mi plačevati v občinske blagajne, zahtevamo, da nam daste to, kar nam gre po zakonu. Govornik je prepričan, da gospodje od večine nimajo več poguma, da bi tako — kakor to delajo v javnosti — tudi doma v krogu svojih rodbin pripovedovali svojim otrokom, da v Trstu ni Slovencev, ali da Slovenci nimajo nobenih pravic v Trstu. In zato sem prepričan — je rekel govornik — da ko pridejo v ta mestni svet ti vaši otroci, ne bodo imeli poguma, ravnati tako, kakor vi, in da pokažejo več čuta humanitete, plemenitosti in pravičnosti!“ (Živahno odobravanje na kloph Slovencev.)

Domače vesti.

Politično društvo „Edinost“ ima od borovo sejo v ponedeljek ob 3. uri popoldne v „Slovanski Citalnici“.

Ob enem so uljudno vabljeni vsi gg. deželni poslanci na posvetovanje, ki se vrši ob isti uri tudi v „Slovanski Citalnici“.

Odbor političnega društva „Edinost“ uljudno vabi vse one gospode, ki so bili svojčas predsedniki, tajniki ali blagajniki društva, da blagovolijo pregledati, če imajo še kake knjige, zapiske, sezname, ali kakoršne koli listine, tičoč se političnega društva „Edinost“, v svojem varstvu ter jih izročiti odvetniški pisarni d.ra Gregorina in d.ra Slavika.

Nevredne in sramotne ovadbe! Glasilo tukajšnjih lahonskih neodrešencev prinaša v svojem izdanju od minolega petka fulminanten članek proti slovenskim agitatorjem, ki da prihajajo nalašč iz „Narod. doma“ — na pošto v ul. Stadion, samo da morejo denuncirati uradništvo imenovanega poštnega urada! Prej da so Slovenci rogovili, ker so hoteli, naj se za ta poštni urad imenuje Slovenca za voditelja! Ko so dosegli to, so vtihiili. Sedaj so zopet začeli rogoviliti — ker vedo, da gre sedanji voditelj v pokoj in bi radi dosegli na izpraznjeno mesto imenovanje Slovenca! Večkrat da se je že z redarji odganjalo slovenske sitneže iz poštnega urada v ul. Stadion, ker so tam skušali in tudi faktično kalili red in mir!

Ko bi mi vedeli, da se nahaja dopisnik irendentovskega glasila med uradništvom poštnega urada v ul. Stadion, bi rekli le: Povej mi s kom se bratiš in povem ti kdo si! Ker pa sumimo, da dopis ni izšel iz ul. Stadion, pač pa iz nekega drugega c. kr. urada in s posebnim namenom, hočemo odgovoriti par besedi.

Prvo bi radi vedeli, kedaj in kedo izmed slovenskih strank je bil iztiran iz tega urada s pomočjo redarstva? Nam je poznan slučaj, ko je slovenski uradnik nekega zavoda zahteval neko likvidacijo v slovenskem jeziku in je ni dosegel, ker se mu je grozilo z redarji! Poznano nam je tudi, da je ravno v ti stvari šel še drug uradnik v družbi prvega in je dotični blagajniški uradnik ponovil grožnjo ter dal nalog, naj se pokliče redarje, dasi je Slovenec vprašal le: „Izplačajte mi te vloge!“ Znano nam je, da je bila proti temu uradniku, ki grozil vlagateljem, ko prihajajo po svoje žulje z redarji, uložena pritožba na pošto ravnateljstvo, da je to poslednje pritožbo zavrnilo in — dalo prav razgrajajočemu uradniku Lahu, ki še danes opravlja svojo službo, da-si je jezikovno popolnoma nesposoben!

Ne samo na pošti v ul. Stadion je takih prenapetežev — „Independentovcev“, ki mrzijo in celo žalijo vse, kar je našega. Sličnih bitij je po vseh državnih uradih. Na pošti pa so celo protežirani!

Kaj bi se zgodilo slovenskemu uradniku, ki bi le za las prekorajil svoj delokrog? Discipliniral bi ga — ako ne celo poglani!

Nam ni treba hoditi iz „Narodnega doma“ — ul. Stadion, ker nas je v poštnem področju toliko, da ko bi vsi storili svojo narodno dolžnost — bi sedanji vele-Italijani morali kar čez noč izginiti iz tega c. kr. urada. V odgovor na žaljenja in izživljanja, objavljena v „Independentu“ po poštnih organih, naj Slovenci odgovore s tem, da se bodo vsi vedno in povsod posluževali le svojega slovenskega jezika in rabili izključno le nemško-slovenske tiskovine. Mi se ne bojimo ne redarjev in tudi ne izzivlcev, pa bili to tudi ces. kraljevi!

Slavnosten čin „cikorijaša“ na Kontovelu. V gostilni Gospodarskega društva na Kontovelu se je nahajal nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda. Nekega večera je bila v tej gostilni zbrana družba domačinov, med temi tudi znani magistratov cestni polir Ferfolja Ivan, detto Rus, rojen na Proseku, stanujoč sedaj nekje na Greti. Ta človek je namreč že pozabil, da ga je došla slovenska mati in ne — kakor si domišlja on — kaka zamazana Kalabrežanka. Od te slednje ima le 2000-letno — kulturo v najemu, kakor je sam dokazal. Neki navzoči gost je ponudil temu gospodu „Rusu“ družbin nabiralnik, da bi vanj položil mal dar.

Oh jej! Groza in stud sta popadla tega pristnega Kalabreža za vrat. Ves divji je popadel nabiralnik ter ga zalučal po tleh! Na to je planil pokoncu ter teptal z nogama po nabiralniku tako, da je zdaj neraben. Navzoči so bili seveda ogorčeni. Gostilničar je zahteval, naj povrne škodo, a junak se je branil, na kar mu je gostilničar konfisciral suknjo. Možak je tekel po orožnike. Ti so prišli ter vzeli ves dogodek na zapisnik. Gostilničar mu je vrnil suknjo, možaka pa hočejo poučiti drugje, — kaj lahko razbija in kaj ne. Ob enem mu tudi neki visoki gospod pove: dragi „rušo“ — kar si naredil škode, plačaj; če nimaš, naj ti pomagajo tvoji bratci onstran velike luže.

Nesreča slovenska, ti odpadniki od naroda!

Slavnemu poštnemu ravnateljstvu na znanje. Iz Mavhinj so nam doposlali kuverto, naslovljeno na tamkajšnji krajni šol. svet, ki je bila odposlana iz c. k. okrajnega šolskega sveta iz Sežane dne 29. 9. 11., kakor pričajo akti z dne 27. septembra. Iz kuverte je razvidno, kod je to uradno pismo romalo po svetu in je bilo potem vrnjeno na c. k. šolski svet nazaj. Danes, dne 24. novembra, pa je prišlo v drugi kuverti ravno iste številke v Mavhinje. To so poštni uradniki, ki ne morejo razložiti razločno pisane naslova „Mavhinje-Devin“! Čast poštnemu ravnateljstvu, da ima v službi takšne funkcionarje! Za pot iz Sežane v Mavhinje, ali Devin, ki bi jo celo polz prelezel v par dneh, trebajo pisma po dva meseca!

Za naše otročiče. — Opozarjamo na koncertno veselico s petjem, godbo, igro in plesom, ki jo priredi Ciril-Metodova družnica za Sv. M. Magd. Spod. in Zgor. s sodelovanjem pevskega društva „Slava“ danes v nedeljo, ob 5. uri popoldne v dvorani gospoda A. Čiča (po domače pri Kačunu) pri Sv. M. Magd. Spodnji.

Za slovenske stolice na češki univerzi. V četrtek, dne 30. t. m. se vrši v Pragi veliko manifestacijsko zborovanje praškega dijaštva za ustanovitev slovenskih stolic na češki univerzi v Pragi. Na zborovanju bo govoril tudi državni poslanec g. dr. Vladimir Ravnar.

Mestni svet bo imel jutri ob 7. zvečer sejo. Dnevni red: Nadaljevanje podrobne debate o proračunu za leto 1912.

Tombola v prid podpornih zakladov NDO prične nepreklicno dne 3. decembra t. l. Tega dne bo pred za to določeno komisijo dvignjenih prvih pet števk in tako se bo nadaljevalo do zadnjega dobitka, to je druge tombole. Izžrebane številke bodo objavljene v slovenskih časopisih. Pozivljamo torej še enkrat slovensko delavstvo in prijatelje delavstva, naj si nemudoma preskrbe nekaj srečk.

Privatniki, katerim so bile osebno izročene srečke, so naprošeni, da iste vrnejo, oziroma plačajo najdalje dne 1. decembra, ker drugače bi srečke, ki so jih oni predali, ne prišle v poštev, oziroma bi ne bile veljavne.

Srečke se prodajajo v mestu: v tobakarnah Hreščak Campo Belvedere, Lavrenčič trg Caserma, V. Skočir prosta Luka pomol št. 2, Ercigaj ulica Massimiliana, Pipan Ponte della Fabra št. 1, pri vratarici „Narodnega doma“, v papirnici Gorenjec, v gost. NDO in vseh 3 skladiščih „Kons. zadr.“ NDO. Srečka stane samo 60 stot. Dobitki v skupnem znesku 1000 K.

Katera cerkev je srbska? Prejeli smo: V četrtem berilu za obče ljudske šole

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELEN PODRUŽNICA V TRSTU
: PLAZA DEL PORTEROSO 1 :
Vloge na knjižice 4 1/4 % Premije vlog 4 5/8 %
Fiksne vloge pod najugodnejšimi pogoji.
VADJE IN KAVCIJE MENJALNICA.
Uradne ure od 9—12. dopol. in 2—5. pop.

stoji na 45. strani v spisu „Trst“ v zadnji vrsti: „Na desnej se vidi krasna ilirska cerkev itd.“ To je treba popraviti v vseh berilih, kajti zakaj bi žalili naše brate Srbe, ko vendar tudi oblasti same imenujejo srbsko cerkevno občino, cerkev in šolo — srbskopravoslavno! Opozorjamo naše pristojne šolske oblasti na te nepravilnosti v naših šolskih knjigah.

Razpis službe kmetijskega strokovnjaka. Kmetijska družba za Trst in okolico razpisuje službo strokovno izobraženega tajnika, ki se nastavi proti trimesečni odpovedi. Za to službo je neobhodno potrebno primerno znanje v vinogradništvu, kletarstvu in sadjarstvu; vsaj deloma v vrtnarstvu in cvetličarstvu. Zahteva se tudi zadostna praktična usposobljenost. Opravilni jezik je slovenski. Glede plače in službenih razmer je dobiti pojasnila pri omenjeni družbi.

Naši narodni sovražniki pravijo, da smo narod brez kulture, brez umevanja umetnosti in skrbi za-se. Slovenci v Trstu pa vidno napredujemo in bomo z združenimi močmi napredovali. Naša bodočnost in naš napredek pa je v mladini, v našem naraščanju; zato je pa naša sveta dolžnost, da skrbimo zanj in osiguramo vsakemu posamezniku ugodno socialno stanje za razvijanje duševnih zmognosti in sposobnosti.

Dne 7. decembra t. l. priredi „Dijaško podporno društvo“ v Trstu v ta namen **dobrodelen koncert**, da dobi sredstev za nadaljno podpiranje revnih slovenskih dijakov v Trstu in njega okolici.

Kakor je znano, je obljubilo prijazno sodelovanje na tem koncertu tudi več odličnih oseb, poznanih na glasbenem polju, kar jamči, da bo koncert stal tudi na višku glasbene umetnosti. Ker je pa v zvezi s tem koncertom tudi dobrodelen namen, smo vezani dvakrat da zadostimo svoji narodni dolžnosti.

Vse za mladino, ker ona je naša bodočnost!

Poučen shod na Opčini. „Kmetijska družba za Trst in okolico“ priredi danes v nedeljo, dne 26. t. m. ob 1. uri popoldne v Sokolovi dvorani na Opčinah poučen shod s sledečim dnevnim redom:

1. Kako zboljšamo našo govejo živino, predava g. agr. inž. R. Lah.
2. Ustanovitev gospodarskega sveta za Opčine, Bane in Konkonelj.
3. Nasveti in predlogi glede povzdige kmetijstva.

Vodstvo „Kmetijske družbe“ vabi na ta poučen shod vse domačine iz omenjenih vasi, člane in nečlane družbe, da se v čim večjem številu odzovejo temu vabilu. Saj družba deluje edino v korist naših kmetovalcev v tržaški okolici.

Velika vseslovenska čitalniška slavnost v Ljubljani. Kakor smo že sporočili v našem listu, praznuje Narodna čitalnica ljubljanska v soboto dne 6. januarja, na dan sv. Treh kraljev svojo 50-letnico, združeno s proslavo vsa čitalništva na Slovenskem, kulturne institucije, ki je bila ob političnem rojstvu Slovencev eminentnega pomena. Zato bo tudi značaj vse prireditve imel na sebi nekaj slovensko-narodnega in bo kazal napredek slovenstva tekom zadnjih 50 let. Slavnost bo obstajala dopoldne v slavnostnem zborovanju slovenskih čitalnic in bralnih društev ter drugih narodno-kulturnih društev in zavodov: popoldne bo v slov. deželnem gledališču slavnostna predstava: zvečer pa v „Narodnem domu“ velik narodni ples.

Ta prireditev, ki je bila ob prvi napovedbi z veseljem pozdravljena, združuje Slovence vseh pokrajin in zastopnike vseh čitalničnih in bralnih, kakor kulturnih društev sploh na proslavo našega prosvetnega napredka.

x Vojaštva je vedno več ob meji. Na laški strani, v Palminovi je toliko vojaštva, da nimajo zanj niti stanovanj. Tudi na avstrijski strani se še pomnoži vojaštvo spomladi. V Gorici se je osnoval nov vojaški kolesarski oddelek, ki se premesti v Furlanijo prav ob laško mejo, to je v Nogared in Cervinjan.

Tržaška mala kronika.

O nesreči na morju. Ni možno opisati, kakšen grozen vtis je napravila na vse občinstvo vest o grozni, pregrozni nesreči parnika „Romagna“. Vsi italijanski parniki, ki so se danes nahajali v naši luki, so danes zjutraj v znak sožalja razvesili zastavo na pol droga.

Parnik „Romagna“ je nosil v Trst 411 tonelat blaga, mej tem največ riža. Posadka je sestojala iz 21 mož s kapetanom vred. Imena vseh mornarjev niso še znana. Znana so le imena onih, ki so se rešili. Teh je 8, a njih imena so:

Gino Rambelli, kapetan, doma iz Ravenna, Edvard Graziato, „nostromo“, doma iz Benetk, Ivan Bonaccorsi, mornar, doma iz Viareggio, Florindo Benedetti, mornar, tudi doma iz Viareggio, Josip Panzoles, mornar, doma iz Carloforte na Sardiniji, Salvator de Rosa, mornarski vajenec, doma iz Terranova na Sardiniji, Pluti Kostos, mornarski vajenec, doma iz Sulina v Rumuniji, Arnold Vianelli, strojni delavec, doma iz Ancone.

To so mornarji, ki so si v tej grozni nesreči rešili življenje. Prišedši v Trst s

parnikom „Tirol“, so se oglasili pri italijanskem konzulu, ki jim je takoj poskrbel prenočišče v hotelu „All' Abbondanza“ v ul. G. Carducci. Včeraj predpoludne so pa šli vsi skupaj k rečenemu konzulu, ki jih je vzel vse na zapisnik. Poskrbel jim je potem še obed, a sinoči so na stroške tega konzulata odrinili iz Trsta z vlakom južne železnice, ki odhaja od tu ob 6:50. Odpeljali so se vsi v Ravenna.

Predno so odšli je pa naš poročevalec govoril z Edvardom Graziato, takozvanim „nostromo“, katerega je vprašal: Kako je vendar prišlo do tega, da se ni rešil niti eden potnikov? Kajti edini potnik, ki se je rešil, gospod Savorani se svojim sinkom, se je rešil sam, brez pomoči mornarjev, dočim ste drugi, ki ste se rešili, sami mornarji!

Na to vprašanje je Graziato odgovoril: Verujte mi, da je bila nevarnost — radi slabega vremena — tolika, da če bi bil jaz skušal rešiti drugega človeka, bi bila vtonila oba: jaz in oni, ki bi ga bil skušal rešiti. Položaj je bil tak, da smo se morali ravnati po načelu: „Vsakdo za-se in Bog za vse!“

Od vseh 45 potnikov, se je rešil edini poslednji, g. Savorani, ki je pa rešil tudi svojega petletnega sinka Herakleja. Poleg je bilo pa še 5 otrok, ki niso bili vpisani v register potnikov, ker ne plačajo voznega lista.

Vojna mornarica je odposlala par torpedovk, da iščejo ob istrski obali vtopljence.

Pristaniščni podkapitan g. Frausin se je v petek popoldne s finančnim parnikom „Bilinski“ podal v rovinjske vode, da skuša eventualno rešiti ponesrečence, ali njegovo prizadevanje je bilo brez uspeha. — Se po noči je parnik pričel iskati, ali iskanje je ovirala gosta megla, vendar so našli mesto, kjer se je pripetila nesreča. Kajti tam okolo so se na površini morja videli znaki nafte, ki se je izlila iz parnika „Romagna“, ko se je potopil, potem so plavalci po morju tudi mnogostevilni zaboji, v katerih je bila konzerva paradižnikov in drugi pridelki, potem vreče z zelenjavo, brinjem in drugimi rečmi. Vse te predmete so ukricali na parnik „Bilinski“ in tako tudi kovčeg, ki je gotovo pripadal kakemu utopljenču. Zapadno od Rovinja je našel parnik dva čolna, ki sta pripadala ponesrečenemu parniku „Romagna“, ki sta se odvezala, ko se je isti pogreznil. Eden teh čolnov je bil prevrnjen, bržkone se je na tem čolnu skušalo rešiti več oseb, ali vsled slabega morja se je prevrnil in dotične osebe so utonile. Oba čolna je „Bilinski“ vzel seboj. Omeniti je, da so bila na prvem čolnu še vesla.

Obe omenjeni torpedovki sta tudi iskali po morju utopljenca in kapitan Frausin je zvedel od ene torpedovk, da je ista našla truplo enega utopljenca in sicer dečka, starega kakih 14 let, bržkone enega potnikov. Truplo so prepeljali v Rovinj, kjer je bodo, predno je pokopljeno, fotografirali, ako je ne bo možno identificirati.

Včeraj popol. se „Bilinski“ je vrnil v Trst. Poveljnik parnika je izjavil, da ni mogel rešiti nego del blaga ponesrečenega parnika.

Med osebami, ki so utonile, se nahajata tudi dva Tržačana in sicer Karol Juch, star 47 let, strojevodja na parniku „Ravenna“, ki pripada isti družbi kakor ponesrečeni parnik „Romagna“, ki vozi pa med Ravenna in Reko. Juch je šel v Trst na dopust. Drugi ponesrečeni vtopljenec se imenuje Valentin Vidulin, star 30 let, ki je bil tri mesece kakor strojevodja vkrcan na „Romagna“.

Tat vlomil v stanovanje. — Gospa Italia Boschian, stanujoča v ul. Beccherie 47, se je pred par dnevi podala v Koper po opravih in je pravilno zaprla svoje stanovanje. Ko se je v petek vrnila domov, je našla vrata stanovanja odprta, a neznaniz umovci so tudi odnesli ves denar in dragulje, kar so jih našli, v vrednosti kakih 200 kron. Kakor osumljen te tatvine je bil aretiran bivši ljubimec okradene gospe, neki Jurij Tufekar, star 26 let, doma iz Smirne in starinar v ulici Riborgo 14.

Tatvina v svobodni luki. Iz hangarja št. 17 v stari svobodni luki je bilo te dni ukradenih 30 kg osoljenih črev vrednih 435 kron. Osumljen te tatvine je bil Virgilij Nordio, star 30 let, težak iz Trsta, stanujoč v ulici Crosada, ki so ga spravili pod ključ.

Ukradena in zopet najdena zaponka. Trgovcu Pandosu Basiliadis je bila nedavno od neznanca ukradena zlata zaponka z 8 briljanti, vredna 500 K Basiliadis je ovadil tatvino na policiji. V petek zvečer se je predstavil na policiji lastnik male zastavljavnice iz ulice del Pane g. Ivan Protegido in je izročil zaponko, ki je bila zastavljena pri njem. Pozvali so Basiliadis, ki jo je takoj spoznal, da je ona, ki mu je bila ukradena.

Redarstvene oblasti so o stvari poizvedovale in zaprle osebo, ki je zaponko zastavila in sicer 22-letnega livarja Iv. Stegos iz Trsta, stan. v ulici Sporavilla št. 3. Stegos je rekel, da je zastavil dragulj za 10 K po nalogu svoje matere. Poslednja, Ivana Stegos, stara 57 let, prodajalka zelenjave, ki je bila aretirana, je rekla, da je dobila zaponko v zastavo od osebe, ki je pa ne pozna.

nova trgovina moškega blaga

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

JOSIP SPEHAR - TRST

ulica Santa Caterina šte. 9 - Piazza Nuova

je bogato založena z najlepšim in najnovejšim

moškim blagom za jesen in zimo po zelo zmernih cenah.

SPECIJALITE7A ANGLEŠKEGA BLAGA.

Tovarna z elektr. obratom, ulica SS. Martiri

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18

Via S. Lucia 5-18

BOGATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ DELO SOLIDNO in vsakovrstnih stolle. CENE ZMERNE.

„Alla città di Lione“, Trst, Borzni trg 3.

ZIMSKA IN JESENSKA SEZONA.

Velvets pravi angleški

za kostime in obleke, velour du Nord za jopiče in plašče, Sealskin-Peluches angleški za obleke.

Svilenine

za toalete, obleke in bluze v bogatem izboru po tovarniških cenah! Uzorci za deželo franco.

URAR in ZLATAR

Romeo Panzeri

ul. Barriera vecchia 19

popravi vsako žepno uro za K 2, ista cena za vsako mogočo poškodbo. Za repert. kronometre in druge komplieir. ure nizke cene. Popravki se izvršijo takoj, natanko, točno

Alfr. Fränkel

(Delniška družba)

Trst, Corso šte. 27.

Podružnica:

ulica Cavana šte. 11

Podružnica:

v Ljubljani in v Zagrebu

Nobena

razprodaja množina blaga

in nobena

ne more konkurirati z NIZKIMI CENAMI z ozirom na trpežnost našega blaga izdelanega v lastni tvornici.

109 filijalk. — 1200 delavcev

PRIMER:

Moški čevlji . od K 7— do 17
 Zenski čevlji . > K 6:50 > 18
 Nizki ženski . > K 3, 3:80, 5, 7:50, 10, 13
 Otroški čevlji . > K 2— dalje
 Galošje iz gum. > K 4— do 8—

Na debelo bi se dovolile razprodaje še v nekaterih mestih Istre, Goriške in Dalmacije.

ČREVLJI

Grodgear Welt

Trst, Corso 2. Telef. 1071.

Linoleum Haas

Pristni linoleum K 2:50 m²
 Podolgate preproge 67 cm. 1:80 met.
 Preproge v vseh velikostih z varnostnimi ogli iz kovine 150/200 K 7:90 200/300 K 15— itd.

Gospodarski predpasniki iz voščenega platna K 2:50
 Namizni prti 85/115 cm 2:80
 „ 65/150 cm 1:80

Površniki iz gumija od K 20 dalje.

Podruhe po 70 stol.
 Ovratniki iz kavčuka 50
 Manšete iz kavčuka 60

Pošilja se tudi na deželo. — 135

Kupujte narodni kolek!

Henrik pl. Chicchio

Via Stadion 35.

Velik izbor Plaque-verizic garanciranih in priveskov. Naprstniki, zapestnice, igle z ali brez dijamantov. Zlate, srebrne, nikelnate ali jeklene ure. — Regulatorji iz prvih tvornic „ZENIT, OMEGA“.

Sprejema vsako popravo z garancijo enega leta

ARTURO MODRICKY

Prodajalnica manuf. blaga in drobnih predmetov Trst, ul. Belvedere 32.

Zaloga odej, prešitih od K 6:40 dalje, flanelaste od K 2:40 dalje, volnene od K 3— dalje. Bel fuštanj, piquet barvan, zavese, preproge, trliž in volna za zmetnice, malije vseh vrst bombažnate in volnene za mornarje, čepice, dežniki, moderci, ovratniki, manšete iz platna in gumija, ovratnice, perilo na meter in izgotovljeno ter drobnarije po cenah, da se ni bati konkurence.

Dr. Al. Martinelli

Cesare Cosciani

koncesijonirani zobo-tehnik 15

ordnira od 9.—1. in od 3.—6.

Trst, Barriera vecchia 33

II. nad. Telefon 1708.

Veliko skladišče Klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robcev, moških nogovic itd. itd.

K. CVENKEL Trst, Corso 32

Cene zmerne. — Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina.

2066

Narodna trgovina

CENTRALA V PRAGI.

Ustanovljena leta 1868.

PODRUŽNICE: v Brnu - Budjevi-
cah, na Dunaju - Iglavi - Klatovu -
Krakovu - Kralj. Gradcu - Lvovu - Li-
bercih - Melniku - Mistek - Frideku -
Mor. Ostravi - Olomucu - Pardubicah
Plznu - Piseku - Prostějovu - Taboru

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA**Podružnica v Trstu.**

Delniška glavnica: K 80 milijonov. Rezervni in varnostni zakladi: K 20 milijonov.

Brzjavni naslov: Živnostenska — Trst.

Telefon 21-57 in 10-78.

Izvršuje vse bančne posle. Sprejema borzna naročila.

Obrestuje vloge na 4%
vložne knjižice po 4%

V tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, de-
vize in valute. Daje PREDUJME na vred-
nostne papirje in blago. Dovoljuje STAV-
BENE in CARINSKE KREDITE. — Izdaja
promese. Zavaruje srečke proti kurzni iz-
gubi. — Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih
in inozemskih trgih.

Skladišče kož vseh vrst črne in
rumene in črne za čevljarje in sedlarje z de-
lavnicami gornjih delov čevljev (tomaje). Teleče
kože črne in rumene (Bokskaib). Voščila na
najbolje vrste za barvane čevlje. Naročbe za
vse kraje deželno izvršuje točno in hitro

Lorenzo Gaggianelli

Trst, ul. Caserma 11 (poleg kavarne Sociale)

Zastopstvo in zaloga glasovitih

PIANINOV

GUSTAVA HOFBAUER, DUNAJ

c. k. dvorni založnik in drugih svetovnih tvrdk
v novi zalogi glasovirjev**JOS. MINARIK - TRST**

Piazza Goldoni št. 12, 1. nad.

Pianini od 500 kron dalje. Eleganca — soli-
darnost — jamstvo. Poprave — zmerne cene
obroki — na posodo — uglašenja.**Pekarna in sladničarna****Josipa Zavadlal**

Trst, ul. S. Marco št. 15.

Kruh svež trikrat na dan. Vino in likerji v
steklenicah. Sprejema se kruh in drugo v
pecivo. Postrežba na dom.**Dr. Fran Korsano**Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj**AMBULATORIJ**v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad
Jadransko banko).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Guerrino Marcon

Trst, via Belvedere št. 13.

**Zaloga vsakovrstnega
oglja in premoga.**

Ker se v nekaterih javnih
lokalih razpečuje navadno črno
pivo z prostim označenjem „pivo
dvojnega kvasa“, zato se cenj.
občinstvo opozarja, da je pristno
edino tisto pivo dvojnega kvasa,
katero nosi varstveno znamko

ST. STEFAN

Avtorizovana dunajska šola.

— ustanovljena —

rezanja oblek, izdelovanja oblek in perila

ANA NOVAK - TRST

ulica San Lazzaro 16, III.

Aless. GiordaniSpecijalist za zdravljenje kurjih oči, diplo-
miran ranocelnik

Ambulat. Corso 23, I.

Ozdravi takoj navadna in
zastarana kurja oča ter jih
izdere na najnavadnejši na-
čin — brez vsake bolečine.
Garantira ozdravljenje v
meso rastočih nohtov. Reže
nohte vsake debelosti. Na zahtevo pride tudi na dom

**Češko perje za
postelje**

5 kilogramov novega, prerezanega K 9-60, boljšega
K 12—, belega, mehkega, prerezanega K 18 do
24, čisto belega, mehkega K 30 do 36. — Odpo-
šiljate franko po povzetju; proti odškodnini
poštne se menja blago ali pa vzame nazaj.

Benedikt Sachscl, Lobes št. 183
pri Plznu, Češka.**Pozor Slovenci!**

V TRGOVINI NAREJENIH OBLEK

AL LAVORATORE (PRI DELAVCU)

v ulici S. Marco št. 4 (pri Sv. Jakobu)

prodaja se po jako **obleke za moške in dečke**, zimske
nižkih cenah gotove **jopiče**,
(Sacchettoni), Paletot, Ulster, Raglau, hlače, jopiče, srajce,
nogavice, zapestnice, kravate, ovrtnike i. t. d. — Velika
izbera pralnih hlač za delavce od K 2-80 naprej. — Monture
za delo, modre in rumene od K 4— naprej.

Najcenejši nakup v vsem mestu.

Vsak dan novi dohodi blaga.

Govori se slovensko in hrvaško!

Čistilo za snaženje čevljev

Zastopstva in zaloga:

Eugen Jurčev, Trst, ulica A. Medvedotto št. 9.
TELEFON 276/IV.**Odlikovano cvetlično podjetje****M. German**Via Michelangelo Buonarrotti
trgovina Via Ponterosso št. 3.

Na zahtevo se razpošilja splošen katalog z
jesenskimi semeni za cvetlice, zelenjavo,
holandsko čebulo, okraševalne rastline za
salone, vrtove, rože vseh vrst.

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente).

Zaloga ustrojenih kož.Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta
potrebščin za sedlarje.**A. Bambič (prej Jakob Bambič) Trst, ulica Cologna 9.****Zaloga vsakovrstnega blaga**

za vsako gospodinjstvo na debelo in drobno.

Zaloga otrobov, koruze in moke

ter različnih jestvin.

Se priporoča udana

A. BAMBIČ.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo

pekarno in sladničarno

Trst, ul. Sette Fontane 834 (vogal Donadoni)

Prodaja ves dan **svež kruh** vsake vrste in **sladčilo**. ZALOGA
MOKE iz prvih mlinov. — Vsakovrstni **prepečenol** (Biscottini).
JOSIP VATOVEC.**: Postrežba :
tudi na dom.****Tovarna zrcal P. REVEL**odlikovana na razstavi v Rimu leta 1911 z zlato kolajno in križcem velike nagrade,
na mednarodni razstavi v Parizu z zlato kolajno in veliko nagrado

TELEFON 313, rim. II. TRST, ulica Giulia št. 41. TELEFON 313, rim. II.

**Kristali, zrcala, stekla, brušenje, posrebrevanje, smirkanje,
pregibanje, dekoracije na kislini in smirek.**

VELIKA ZALOGA kristalnega stekla in šip, ugnitih in brušenih šip za kočije in popolne avtomobilne oprave.
Reklamska ogledala. Vezanje z medjo in nikljem. — SPECIJALITETA:
Posrebrevanje zrcal, ki se ohranijo pred vlažnostjo. Kompletne garniture
kristalov in ogledalov za prirejevanje novih trgovin.

Priporoča se mesnica TOMAŽA ZADNIKA
v Trstu, Piazza S. Giovanni št. 6.
6. Prodaja se goveje meso, telečje, janjske, vsakovrst-
na perutnina in sveže meso. 717

Fran Stopar, Trst, Via Molin grande št.
44. Prodajalna čevljev vsake
vrste in cene. Sprejema naročila po meri in po-
pravke Cene zmerne. 6954

Stara grška žganjarna .:

v Trstu, Via Cavana 5. Tu se dobi bogata iz-
bira likorjev; specialitete: grški in francoski konjak,
kranjski brinjevec, krasni slivovec in brskli tropoz-
vec in rum. Cene nizke. Izbira grenčic. Sladčila in
zapečenici. Grška mastica iz Šja. — Se priporoča
Andrej Antonopula.

Mihael Lampe Trst, ul. Molin grande
št. 32. — Pekar na in
sladničarna. Večkrat na dan svež kruh.
Posebno vino in likerji v steklenicah. —
Postrežba tudi na dom. 5891

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso
št. 5. Trgovina jestvin in
kolonijal. Zaloga svež, mila in čistila v prid družbi
sv. Cirila in Metoda. Priporoča se Ivan Bidovec

Josip Stofa mizariki mojster, Trst, ulica
Belvedere št. 8 izvršuje
vsakovrstna mizararska dela.

Antonio Alberti zavod za izdelovanje in
barvanje kožukovine v
Trstu, ulica Poniziana 131. Telefon 23—36. Zaloga
in bogata izbira vsakovrstnih kožuhovin. Prevzema
naročbe in vsako popraviljanje. Čisti in pere vsako-
vrsto kožuhovine. 1579

Franjo Pestelj

— priporoča cenjenemu občinstvu svojo —

pekarno in sladničarno

nabavajočo se v ulici sv. Marka št. 17, Trst
(prej Panificio). Trikrat na dan svež kruh
in vsakovrstne sladčice. Prodaja raznov, moke
in mieko. Sprejema pecivo po nizki ceni.
Gomače vino v steklenicah. — Postrežba na
Svoji k svojim! dom. Svoji k svojim!

Skladišče šivalnih strojev**Luigi Gramaccini**

TRST, ulica Barriera vecchia št. 25.

Cene dogovorne. Plaćilo na obroke

Sprejme se popraviljanje šivalnih strojev
vsakega zistema. Prodaja igel, olja in aparatov
Kupuje in prodaja že rabljene
šivalne stroje. 601

Vicko Duplančič

Trst, Campo Belvedere št. 3

priporoča sl. občinstvu svojo

ново gostilno

Toči se novo prvovrstno splitsko vino,
... črno, opol in belo. ...
CENE ZMERNE. — CENE ZMERNE.
Na debelo posebne cene.

Restauracija FINDING

Trst, Via cologna II

Vsako nedeljo in praznik

PLESVstop 50 stotink, po 8. uri 30 stotink.
K PLESU SVIRA MESTNA GODBA.

Najboljši in najpopolnejši

glasovirji in pianini

se vkupijo najceneje proti takojšnjemu plačilu ali
na najmanjše mesečne obroke (tudi za provincije)
samo naravnost od tvornicarja

Henrika BREMITZ

c. kr. dvornem založniku

v Trstu, ulica Tor S. Pietro 2 (Belvedere)

Svetovna razstava v Parizu 1900 najvišje odliko-
vanje Avstro-Ogrske za glasovirje.

—: Katalogi in kondile. gratis in franko. —:

Pozor!Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno, izborna ku-
hinja in budjejeviško pivo (nič glavobola). Zmerne cene.**Restavracija-Hôtel Balkan (: Piazza :)**
Caserma

Z bojnega polja.

Čenjeni g. urednik!

Kaj? — Kap bi me bila skoro zadela! Jaz, jaz Giordano Brkovič, da sem hvalil turške zmage v Tripolu? Ljudje božji, za priče vas kličem od prvega pa do zadnjega, ki ste čitali moja pisma, avtentična pisma iz Tripola, če sem jaz kdaj hvalil Turke, te psoglavce! To je pa že več nego odveč! Ze smo hoteli poročevalca pri „Jutru“ izvoliti za častnega Garibaldinca „colla piuma sul capello“ in mu dati častni pridevek „tutta forza indietro“, kar ti priha s tem očitkom v četrtkovi številki prejšnjega tedna. Moj vplivni glas je izgubil. Jaz da sem Turke hvalil? Ja, zdaj pa ne vem, kdo je boljši laški patrijot, jaz ali poročevalec „Jutra“? Za svoja krčevito-znojna poročila upam dobiti od laške vlade še medaljo. Česa se pa nadeja on?

To meji že ob kruhoborstvo! Da bi ga oplazila — laška kultura!

Sicer pa kaj bi se jezil, ko je danes jeze dovolj na vseh koncih in krajih. V Tripol naj pride, pa v naše prve vrste naj se postavi, in jaz bom stal poleg njega. In nazadnje bomo videli, kdo bo hitrejši — tekel, jaz ali on. Teči bova morala namreč oba; za to poskrbe že Turki in Arabci, in pomagala ne bo nobena sveta Aba-Garima, ne Adua, niti sveta Larisa niti vsa vojna prerokovanja v „Jutru“. Navsezadnje bo deviza: „Gambe levade e chi pol più!“ kakor pravi Tržačan.

Oj ti prevzetnost ti! Zdaj mi je žal, da sem moža včasih pohvalil. Eno figo je hvale vreden, ko hoče biti večji Lah negoli smo mi pristni Lahi „della nobile stirpe dei Brkoviči ed altri — iči“.

Sicer pa že uvidevam, da bomo morali že resno zapričiti boj proti vsem neitalijanskim urednikom. Kar postreljali bi jih, kakor smo in še streljamo „ustaske“ Arabce, če bi nam ne bili ob času odbežali. Angleški poročevalci so nam prvi pokazali pete, kar jasno dokazuje njihovo strahopetnost. Sicer jih je naš poveljnik skušal pridržati, ali odgovorili so pismeno, naj jih piše v njihovo — posestno stanje! Oni da odmarširajo, ker so vojni poročevalci in ne poročevalci navadnega prašičjega klanja. To je že prava angleška surovost, in najbolje je, da v odgovor anektiramo še Angleško, zdaj ko že gre anektiranje kar tako v cni sapi naprej. Tako bo vozal najlepše presekane, in prvega Angleža, ki ga dobimo v roke, kar enostavno ustrelimo po vseh pravilih rimskega prava.

Ali k stvari! Zapričiti smo hoteli „la grande avanzata“. Nu, zapričili smo jo tudi, samo da smo se zmotili v smeri t. j. mesto proti puščavi, smo napredovali zopet za par kilometrov proti morju. Ves svet je sirmel vsled te naše taktične poteze. Kako tudi ne! Vprašam vas, česa pa imamo mi iskati v puščavi? Turke, Arabce? Teh je itak kakor uši krog Tripola; na morju pa, na morju se čuti človek svobodnega. Pomislite: na krasni oklopnjači plavate po morju in kamor seza oko, ni nobenega Turka daleč na okrog. Tedaj šele se čutite pravega heroja in neomejenega posestnika svojih hlač. Torej v puščavo nismo prodrli; kdor je to pričakoval od nas, se je enostavno motil. Zato pa smo zasedli zopet svoje vojne ladje, ker boljše je, da jih zasedemo mi, nego da bi jih Turki. In zdaj plavamo po morju in zopet bomo bombardirali. Carigrad?

Kaj še: to je neumno vprašanje! Kdo bo pa hodil drezat Turke tjakaj, kjer imajo vojakov dovolj in topov še preveč! Tako le kak otič pobombardiramo mimo grede, da se nas slednjič vendar-le usmili kakšna vevlast ter poreče Turku: „Mož, to pa vendar-le ne gre! Pustite Tripol Italiji, da bo enkrat mir.“ To zahteva že — kultura. Sami itak ne zajmemo nikoli tripolske dežele; torej pomozite, kdor hoče, makar Rus, samo da se častno izvlečemo iz tega blata.

Otoke bomo tedaj bombardirali, pokalo bo zopet in treskalo, da bo joj, in slednjič anektiramo najbrže tudi otoke. Nam je to že vsejedno; ne stane nič in zabave je tudi nekaj zraven. —

Odkar sem vam napisal predstojajoče vrstice, je potekel že cel teden. In zdaj smo se izkrcali zopet v Tripolu.

Iz vsega bombardiranja turških otokov namreč ni nič. Ko smo prvi dan pripluli pred neki tak otok in je admiral že zaukazal: „Puntare i canoni, direzione isola, fuoco!“, pa ti je prilezel marescialo od topništva iz oklopnega stolpa, se postavil lepo pred admiralom in rekel: „Eccellenza, kroglje smo — pozabili v Tripolu!“

„Corpo di mille bombe!“ je zaklel admiral, „to pa je smola! Ravno zdaj, ko sem hotel pokazati abruškemu vojvodi, temu heroju izpred Prevese, da tak heroj znam biti tudi jaz, ravno zdaj morajo zmanjkati kroglje!“ Ali junaka to ne plaši! Čolne v morje, izkrcamo se in zajmemo otok.

„Izkrcati, zaboga!“ je vskliknil kapitan ladije. „To pa ne gre!“

„Zakaj ne?“ je vprašal admiral jezno.

„Zato!“ je rekel kapitan in mu ponudil svoje kukalo, skozi katero je gledal dosedaj. „Le prepričajte se sami, vse črno jih je ob obrežju, in puške imajo v rokah.“

„Per la...! Res je, puške imajo. Tutta forza indietro!“ je vskliknil admiral.

In priplivali smo nazaj, da sami nismo vedeli, kedaj.

Nu, zdaj smo zopet v Tripolu, in niti tako napačno ni tukaj. Deževalo je namreč med tem časom, ko smo bili odsotni, in zdaj je krog in krog Tripola ena sama luža, preko katere ne more ne Turci ne Arabci; o nas niti govoriti, nam namreč ne pada v glavo, da bi prebrli to lužo. Sam Bog, da je! Človek se čuti sedaj kakor doma, pipo kadi, časnike čita, in če mu je dolgčas, pa gre ven iz mesta pogledat, kako naši vojaki streljajo obsojene Arabce vseh spolov.

V Tripol se je vrnilo torej naše vojno brodovje, ali kar tako-le brez zmage tudi ne. Zato smo telegrafirali v svet: „Naše zmagoslavno brodovje je hotelo bombardirati Dardanele. Ali — neverjetno sicer, pač pa resnično — Dardaneli so se ob našem prihodu skrili iz samega strahu, izginili so naravnost z zemeljskega površja. Zmaga! Slava! Jutri kaj več!“

Na jutri pa počakaj pobožna duša! Mi ne dementiramo nič, pa prav nič, to poskrbe že angleški in nemški poročevalci, kar jih je še tukaj.

Križani Bog, solnce se je prikazalo, ravno ta hip mi je posijalo na papir!

„Kaj se tako vznemirjate radi tega? To je znamenje, da bo lepo vreme. Saj smo ga potrebni,“ pravite vi.

Jaz pa pravim, da lepega vremena nismo čisto nič potrebni. Da začne zopet solnce sijati — adijo luža krog Tripola, in Turki so zopet tu. Pa rajše še prej dam našemu kapucincu za eno sv. mašo, da bo molil za dež. Naj pomaga, kar more!

„La grrrrande avanzata!“ Čisto obupali smo nad njo. Generali, ki so dospeli, so se pri tem deževnem vremenu vsi prehladili. In z nahodom ne gredo nikamor, so izjavili. Veste morda vi, g. urednik za zanesljivo domače zdravilo proti nahodu? Pomoč je nujno potrebna.

Sicer tudi ne! Saj je naš vrhovni poveljnik dal razglasiti po vsem svetu, da bomo napredovali v notranjost dežele... „con piedi di piombo“ t. j. s svinčeni nogami. Lepo se to sliši, da si teh besed jaz pravzaprav ne razumem. Čemu pa ti bodo svinčene noge v puščavi, kjer je sam pesek? Če pa začnejo Turki pucati, ti take noge ne služijo celo nič. Pravim torej, da bo morda lepo, kar je rekel naš vrhovni poglavar, ali nerazumljivo je. Zato pa sploh ne prodiramo, da si smo to že trilateralno naznanili vsemu svetu. Kdo nas pa tudi sili k prodiranju? Turki, Arabci? Kaj še, ravno nasprotno! Drugi pa nimajo besede pri tej stvari.

Potrpljenje je božja mast, ali nam se tudi s to ni treba namazati. Namazali so nas namreč Turki že popolnoma zadostno.

Da ste mi zdravi! Vaš
GIORDANO BRKOVIČ,
mazziniano.

Shod soc. demokratov v Klavžah.

Iz Podmelca nam pišejo: V ponedeljek, dne 20. t. m. se je vršil v gostilni g. Kende v Klavžah zaupen shod socijalnih demokratov. Kakor govornik se je oglasil pogoreli kandidat, železničar Črne od Sv. Lucije. V svoji veliki vni je hotel mož najprej dokazati, da sta poslanca dr. Rybář in dr. Gregorin izdala svoje volilce ter prestopila h klerikalcem, ker sta upala — boljšega dobička! Prestopila da sta zato, da se prikupe vladni, da se jima ne omaja državno-zborski stolec. Kakor vidite, ni mož ne preveč resnicoljuben, pa tudi ne — lojalni, kajti podtika in insinuiru s korajžo, ki bi bila vredna pošteneje stvari. Prisegel je, da ljudstvo ne bo nikdar več volilo dr. Gregorina in dr. Rybářa! (No, no, le počasi, velečenjeni g. Černe, ker prerokovanje je sploh zelo nevhvaležen posel, a v tem slučaju vam utegne donesti še posebno — blamažo.) Mesto da bi bila glasovala proti draginji, sta glasovala za vladni predlog, za nove davke na žganje, vino, sladkor! Ta trditve je veleznačilna za resnicoljubje tega socijal- (Dalje na VIII. strani.)

Cigaretni papir in
cigaretnestročnice
ABADIE
PARIZ
Dobe se v vseh trafika

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Provyroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najsloveh zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po boleznih ojačiti.

Odljkovano s 22 kolajnaml na raznih razstavah in s nad 6000 zdravniškimi spričevall.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

: Na obroke! **Jakob Dubinsky** : Na obroke!

Trst, ulica dell'Olmo šte. 1, II. nadst., Trst

velika izbira izgotovljenih oblek za gospode

manufakturnega blaga ter moške in ženske suknje.

Ugodni pogoji za plačila na obroke.

Cene brez vsake konkurence. — Solidna postrežba.

107

Kdor odpotuje

naj se preskrbi z vsem potrebnim v novi trgovini D. ARNSTEIN „All' Alpina“ v Via Sebastiano šte. 7.

Bogata zaloga zadnjih novosti, kovčkov, torb, torbic, športnih potrebščin itd. MLUVI ČESKY! MLUVI ČESKI!

HOTEL TRATNIK

„ZLATA KAPLJA“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

(v bližini kolodvoru)

Lepe zračne sobe. Električna luč. Priznana dobra kuhinja. Izborne pijače. Nizke cene. Lepi restavracijski prostori in povsem na novo urejen velik senčnat vrt.

:: ZOBOZDRAVNIK ::

Dr. Hinko Dolenc

ordinira

ulica S. Lazzaro št. 23.

Sprejema od 9—1, 3—6.

Pekarna, slaščičarna

s tovarno biskotov

in zalogo vin v buteljkah. — Skladišče moke iz prvih mlinov.

Prevzemajo se pečenje in naročila za ženitve in krste. — Kruh svež trikrat — na dan pri —

FRANCESCO BLAZINA

Trst, via Giulia št. 25.

SLOVANSKA KNJIGARNA IN TRGOVINA PAPIRJA

JOSIP GORENJEČ

Brzjavna adresa: ::

:: GORENJEČ - TRST

:: TELEFON 21-15. ::

Trst, ul. Caserma 16.

:: POLEG KAVARNE COMMERCIO ::

Poštna naročila obavljaju se isti dan.

Odlikovana krojačnica

August Stular

TRST - Via delle Poste šte. 12, I. nad. - TRST

izvršuje civilne obleke in vsakovrstne uniforme.

Cene zmerne. Delo solidno.

Vekoslav Švagel - v Trstu, ulica Giulia št. 11

priporoča slavnemu občinstvu svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Ta trgovina - dobro poznana od Slovencev v Trstu, v okolici in in na deželi se pod vodstvom gosp. Jakoba Bambiča - postreže enako dobro sl. občinstvu z blagom prve vrste in po zmernih cenah. — Zaloga otrobov, koruze in moke.

PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.

Priporoča tudi svojo prvo in staro trgovino jestvin v ulici Farneto 10.

ZGANJARNA ROBERT DIEHL

priporoča svojo doma
žgano štajersko slivovko,
barovničevac, brinjevec,
tropolovec, vinsko žganje
in KONJAK.

CELJE

Slovenci! Slovani! Poslužuj-
te se vsi
edino slovenske urarne in zlatarne v
Trstu, Via del Rivo 26. Vsako popravilo
jamči se za 2 leti, istotako tudi vsako
naročbo. Prihaja tudi na dom. - Svoji k
svojim! Udani ALOJZIJ POVH. 2039

: Ignazio Potocniq :
Ulica Riborgo 28, vogal ul. Beccherie.
VELIKA IZBERA 1697
izgotovljenih moških oblek za odrasle
in za dečke; specialiteta: volneni in
platneni kostumi, jopice iz alpaga.
Velika izbira blaga za moške.
Izdelujejo se obleke po meri. —
Cene, da se ni bati konkurence.

Naročbe za OGLASE

treba naslovljati na Inseratni od-
delek »Edinosti« poštini predal

564

ANTON ZAVADLAL
Trst, ul. Istria 12 (pri sv. Jakobu)
Priporoča svojo **PEKARNO** in **SLAŠČIČARNO**
Vedra na dan svoj kruh in slaščice. Zaloge moka
vsake vrste in pripravljenov. Likerji in vino v sto-
klenicah. Postrežba na dom. — Priporoča tudi svojo
staro in dobrožneno pekarno v ulici
Marco Polo št. 6 (vogal Concordia)
katero vodi gospodar sam. 1739

Nova : čevljarska : delavnica Ignac Žiberna

Piazza Sansovino 8 (na zgornjo stran
predora Montuzza)
Izdeluje in popravlja vsakovrstna obu-
vala za moške, ženske in otroke; spre-
jema naročila po meri.
DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

WALDPERLE brez alkohola me-
šana z mineralno
vodo Selz je izborna osvežujoča pijača.
Jovarne Waldperle, Moritz Löw, Brno Jusovice

Sukno
za moške in volneno za ženske
obleke, nove mode, razpošilja
— najceneje —
Jugoslovanska razpošiljalna
R. STERMECKI v Celju.
Vzorci vsakemu poštine prosto.

Prodajalnica manufakturnega blaga
Enrico de Franceschi
Trst, ulica delle Poste št. 10
(vogal ulice Valdirivo)
VELIKA IZBERA bombaževine, trliža,
fuštanja, volnenega blaga, izdelanega
moškega in ženskega perila in drobnarij
po najzmernejših cenah.

Nova prodajalica zlatarja - urarja
Alessandro Zamaro, Trst
Corso šte. 23 2008
BOGATA IZBERA prstanov, uhanov z
demanti ali brilanti in brez istih.
Veržice, priveski,apestalce, zlato in sre-
brne ure, stenske ure itd. itd.
Popravlja, vkupuje in zamenjuje. Izvršuje
tudi vsakovrstno rezbarije.
Cene zmerno. Cene zmerno.

Zaloga in delavnica za kožuhovalne
F. VIDALI, Trst, via S. Lazzaro 22
Prejemlje naročbe, poprave in čiščenje vsakovrstnih kožuhoval.
Shranjuje kožuhovalne z jamstvom zoper kakoršno si bodi škodo.

Prva primorska tvornica za lesne izdelke z vodno silo
tvrdke A. KRIZNIČ :: ob kolodvoru Podmelec
SPREJEMA V IZVRŠITEV:
vse v stavbeno mizarstvo stroko spadajoče izdelke za HIŠE,
VILE, SOLE, BOLNIŠNICE, CERKVE, JAVNA POSLOPIJA itd.
kakor: OKNA, VRATA, PODOVE, PORTALE; popolne opreme
LJUDSKIH ŠOL, ŠOLSKIE KLOPI po Rettig-ovem patentu itd.
Proračuni in načrti brezplačno. — Zahtevajte vzorce in cene.
Parketna tvornica opremljena z najnov.
stroji nudi parketne de-
ščice iz hrast. in bukovega lesa. Postrežba takejšnja za vsako množino!
Strgarski oddelek nudi vse v strgarsko stroko spadajoče izdelke. — JAMSTVO!
Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. — Obisk strokovnjaka
interesentom brezplačen. 329

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici.
Prodajalna čevljev v Trstu, ul. Barriera vecchia 38.

Ima vedno v svoji zalogi bogato izbero vsakovrstnih
čevljev lastnega izdelka za vsaki stan. Toplo se pri-
poroča posebno Slovincem v mestu in okolici, da se
pridno poslužujejo domačih izdelkov naše zadruge.
SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVE.

TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA trgovska zadruga z
neomejenim jamstvom.
ul. S. Francesco d'Asisi št. 2 I. nadstr.
Poštno branilnični račun 74.679 Telefon 16-01
Podpisana si vsa naznaniti slavnemu občinstvu,
da oddaja strankam v brezplačni najem
male hranilne skrinjice
Vsaka družina, kakor tudi vsak posameznik lahko dobi take
skrinjice, ki so primerne za prihranjanje malih in večjih svot.
Skrinjice se dobe pri podpisani zadruzi.
Trgov. obrt. zadruga sprejema hranilne vloge od
vsakogar, tudi če ni član in jih obreštuje po
4 1/2 %
Rentni davek od hranil. vlog plačuje zadruga sama.
Daje posoj. na razne obroke in proti mesečnim odplačilom.
Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi
urami ki so: Ob delavnikih od 9 do 12 ure dopoldne
in od 3 do 5 ure popoldne.
Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu.
ul. S. Francesco št. 2. I. nadstr.

Hans Scheidler
— zobotehnik —
bivši: prvi Dr. Ferdinanda Tanzer
Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575
Trst, Piazza C. Goldoni št. 5. II.

Varstvena znamka: "SIDRO".
Liniment Capsici Co.
nadomestek za
SIDRO-PAIN-EXPELLER
je kot najboljši, bolečine lajšajoče in
odvajajoče sredstvo za drgnjenje pri oze-
bljenju splošno priznano; dobiva se za
80 vin., 1-40 K in 2 K v večini lekarn.
Pri nakupu tega povsod priljubljenega
domačega zdravila naj se vzame le ori-
ginalne steklenice v skatljicah z našo
varstveno znamko "Sidro", potem se je
gotov, da se je dobilo pristni izdelek.
PRI ZLATEM
Dr. Richterja lekar. LEVU, Praga
Elizabetna ulica št. 5, novo.

**FR. ŠEVČIK, puškar, Ljubljana, Židovska ulica
šte. 7.**
priporoča svojo svojo veliko zalogo PUŠK in SAMOKRESOV lastnega izdelka,
kakor tudi belgijskih, avstrijskih in
českich strogih preizkušenih pušk,
za katere jamčim za dober strel.
Posebno priporočam lahke tre-
ceve in puške Boock s Kruppovimi
cevmi za brezdimni smednik.
Priporočam tudi veliko zalogo
vseh lovskih potrebnih po naj-
nižjih cenah. — Popravlja in na-
ročbe se izvršujejo točno in za-
nesljlivo. — Cenovniki na zahtevo
zastonj in poštine prosto.
Točna in solidna postrežba.

Čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst
VIA BARRIERA VECCHIA 38. 12 ČISTOTI SLAŠČIČARNE SATER

Nova slovenska trgovina
izgotovljenih oblek in blaga
MARTIN SKAPIN
TRST — ulica Arcata šte. 19 — TRST
VELIKA IZBERA
oblek za moške in dečke, hlače, jope,
platnene obleke ter raznotero perilo. Spre-
jemajo se naročila po meri vseh gori
omenjenih predmetov. Specialiteta hlače
za delavce. — Vse po konkurenčnih cenah.

Bogomil Pino
— urar in zlatar —
Trst, ulica Vincenzo
Bellini št. 13
nasproti cerkvi sv. Antona novoga
Bogat izbor ur
vsake vrste, kakor tudi
uhanov, prstanov s dija-
manti in brez dijamant-
ov, ženske veržice, plate
in srebrne za moške,
vse po konkurenčnih cenah.

Hermangild Trecca
Barriera vecchia šte. 8
ima veliko zalogo
umetnih predmetov
VENCI
od porcelana in bisera vezanih z ma-
leno živo, od umetnih cvetov s tra-
kovi in napisi.
Slike na porcelanastih ploščah za spominek
izjajajo konkurenčne cene.

Giulio Reddersen
TRST, ulica Giosuè Carducci šte. 23
TELEFON šte. 513
Kirurško orodje, ortopedični aparati,
Modeli, umetne roke in noge, bergije,
klimi pas, elastični pas in nogavice,
elektroterapične priprave, aparati za
inhalacije.
SVELE DROBE potrebne za kirurško zdrav-
ljenje. Potrebšine in gumi in asprednogi
blaga.

Ferdinand Fürst
:: TRST ::
ulica Miramar šte. 21.
Telefon št. 17-03.
Velika zaloga koruze,
krompirja in ovsa.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez
= vsake bolečine =
Dr. J. Čermák V. Tuschar
zobozdravnik konces. zobni tehnik
TRST
ulica della Caserma št. 13, II. n.

ODLIKOVANA
tržaška prodajal. obuv
ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21
Razn različen izborov najfinjših moških in žen-
skih obuv po najnižjih cenah se prodajajo tudi
po izrednih cenah:
Usnje Boxcaif s trakovi . . . po K 13.—
Usnje Boxcaif z elastiko . . . po K 10.—
Usnje Boxcaif oblika Darby . . . po K 10.50
Usnje Boxcaif z zaponami Triumph po K 10.50
Enaki za dečke 1-K gami. — Vaskov, blago I. vrste.
Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

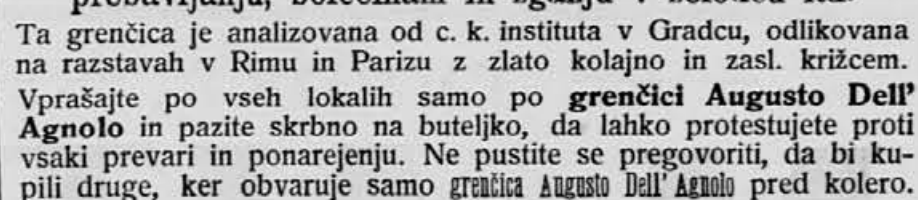
Velika izbira vsakovrstnih čevljev za
moške, ženske in otroke. — Blage iz-
vršeno in cene zmerno.

(za cerkvijo sv. Antona novega).

Obleke po meri.

Točna, solidna postrežba.

Vse po tovarniških cenah.

Prodaja, popravlja in menjuje glasovirje, pianine, harmonije, orkestrijone itd. ~ Uglaševanje izvrstno in točno po nizkih cenah.

novο trgovino manu- fakturnega blaga

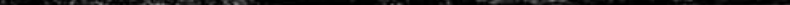
Kdor kupi 2 paketa dobi še zastonj zraven iep no-
žič z dvemi rezili. Pri več nego 2 paketih, za vsak
paket po 1 nožič. Za to kar ne ugaja, se vrne de-
nar. Torej je izključen vaak riziko.

1 kilogram sivega spahanega perja K 2—, bolj-sega K 2-40, polbelega K 3-60, belega K 4-80, prve vrste mehkega K 6—, boljsega K 7-20, najbolj-sega K 8-40, belega K 12—, najfinejšega prsnega perja K 14-40. Izdelane pernice iz debelotnatega, rudečega juleta, 1 pernata odeja ali blazina 180 x 116 cm po K 10, 12, 15, 18, 21, 200 x 140 cm po K 13, 15, 18, 21, 1 podglavna blazina 80 x 58 cm pe K 3, 3-50, 4, 90 x 70 cm po K 4-50, 5-50, 6, tridelne žimnice za 1 posteljo po K 27—, boljše po K 33—. Posiljatve franko proti povzetju od K 10— dalje. Menjava dovoljena. Za neuga-jačje se denar vrne. Poskušnje in ceniki prosti.

Artur Wollner, Lobes 183 pri Pl. nu (Česko).

 Velika izbira močnih hlač, srajc itd. za delavce. — Jopiči z astrahanskimi in kožuhastimi ovratniki od kron 13 do 42.

Sprejemajo se naročila po meri in se ne izključujejo popravki. Cene, da se ni bati konkurence.

vrnjenih drogov so bili zopet postavljeni na svoje mesto.

Italijansko poročilo o praskah okoli Tripolisa.

RIM 25. „Ag. Stefani“ poroča iz Tripolisa: Včeraj se je opazilo na vztočni fronti znatne turške in arabske vojne sile v mali bližini; vsled tega je trajalo živahno streljanje s puškami ves dan. Rekognosciranja z aeroplani so pokazala, da je razdelitev sovražnih vojnih sil nespremenjena. Došla so poročila, da je več manjših arabskih oddelkov odpadlo od Turkov. Torpedovka „Cassiopea“ se je povrnila z rekognosciranja ob zapadni obali. Seboj je vlekla sumljivo grško ribiško barko. — Položaj v Homsu je nespremenjen.

RIM 25. Generalni zdravnik Sforza in komisar Rdečega križa poslanec Negrotto sta se včeraj vrnila v barki, na kateri je bila razvita zastava Rdečega križa bolniške ladije „Regina d'Italia“, na kopno. Ko sta bila oddaljena 1 kilometer od kopnega, so padli z oaze strelj iz pušk proti barki. — En podkurjač je bil lahko ranjen od krogla.

Predstoječa akcija italijanske flote.

CARIGRAD 25. Na podlagi navodil ministra za notranje stvari je izdal bejrutski vali pred nekoliko dnevi komuniké, da je neverjetno, da bi Italijani napadli mesto, ker je Bejrut neutrjeno mesto. — Ako bi pa vendar poskusili izkrcati se, tedaj bi bilo možno hitro zbrati v obrambo čete in redife.

Italijanska eskadra streljala na avstrijsko ladijo?

DUNAJ 25. Listi poročajo iz Pariza, da so italijanske vojne ladije streljale pri Kefaloniji na avstrijsko ladijo Avstro-Amerikane „Marta Washington“, ki je imela na krovu 241 mož posadke in 2042 potnikov ter je bila pod kapitanom Tsara na poti v New-Jork. Le po zaključju ni bila ladija zadeta.

Akcija proti Dardanelom.

LONDON 24. Turški prestolonaslednik je izjavil zastopniku „Daily Chronicle“: Mi se bomo bojevali do skrajnosti. Mi ne moremo in ne smemo izgubiti Tripolisa. Tripolis mora ostati turški. Italijanska akcija v Dardanelih ni verojetna, ker bodo velevali odločno protestirati proti temu.

Italijanske vojne ladije v Egejskem morju.

SOLUN 24. Obilnost otoka Tasos poročajo: V minoli noči so se štiri italijanske vojne ladije pojavile ob obrežju Tasosa, so tamkaj manevrirale ter potem odplule proti Lemnosu. Sicer ni nikakih vznemirajočih vesti s turških otokov.

Italijanske vojne ladije pred Kiosom.

CARIGRAD 25. Glasom uradnega poročila iz Kiosa od 24. t. m., opoldne, križari na morju italijanska eskadra, obstoječa iz več nego dvajset ladij.

MILAN 25. „Avanti“ poroča iz Tripolisa, da so se Turkom pridružile nove arabske čete in da nameravajo Turki in Arabci v najbližjem času napasti italijanske posadke. „Tribuna“ poroča, da se je Turkom posrečilo napraviti brzojavno zvezo med Tripolitani in Carigradom.

Vesti iz Goriške.

x Porotno zasedanje v Gorici prične v ponedeljek 27. t. m. Določenih je 8 razprav, med temi 4 tiskovnih.

x Slovenskih otrok v Gorici po šolah je okoli 3650. Med temi otrok od 6 do 14 let, to je šolobveznih okoli 2000. — Na gimnaziji je slovenskih dijakov s pripravljalnico 570, na realni pa 174. — V slov. otroške vrste hodi 242 otrok. „Šolski dom“ ima učencev in učenek 1091. Na ženski vadicnici je 191 Slovenk, na deški 218. Potem se pravijo, da ni Slovencev v Gorici!

x Velike vaje goriške posadke so se vršile v četrtek na šempaskem polju. Zbrana je bila vsa goriška garnizija.

x Iz Podgore. V četrtek jutraj je umrl nagle smrti 41letni Josip Ščurk. Dober in simpatičen človek je bil. Bil je visok in močan, da mu ga ni bilo para v vasi. Pred tremi tedni mu je naenkrat zavrela kri, ki se mu je v životu strdila. Umrl je v strašnih bolečinah. Tragično je posebno to, da tudi njegov oče Andrej, istotako močan in hrust, je komaj pred 14 dnevi umrl. Bil je občinski starešina, oba sta bila zvesta svojemu narodu. N. p. v m.!

x Aretiran je bil tu C. Č. rodod Kranjec, ker je baje kakor uslužbenec neke češke banke v Trstu poneveril okoli 3000 kron. Pri Č. so dobili samo še kakih 100 kron. Odveden je bil v tujakšnje zapore, bržkone ga pozneje odvedejo v Trst.

x V Podgori priredi tamkajšnji Sokol to nedeljo lepo veselico z izbranim vspreedom. Nudi se nam ta dan prilika, da lahko preživimo par veselih uric in da poleg tega moralno podpremo tamkajšnjega Sokola.

Iz Gorenj pri Divači. Žalibog, da moramo zopet omenjati oni žalostni dogodek, ki se je dogodil v naši vasi.

Prosim, da blagovolite ono vest, ki je bila objavljena v cenj. listu „Edinost“ št. 324 dne 21. nov. t. l., popraviti v toliko; da ni res, da so se v nedolgem času dogodili že

štirje slučaj uboja v naši vasi, marveč je to v zadnjih 50 letih prvi slučaj. Morilec ni Ivan, ampak Anton Ceh. Toliko resnici na lubo. — Drugič naj se prejšnji g. dopisnik boljše informira, predno pošilja kaj takega v svet.

Eden v imenu vseh Gorenjcev.

V Žabljah so nabrali na svatbi g. Maksa Durnika 7 K za družbo sv. Cirila in Metod. Svota se odpošlje Ciril-Metodovi družnici za sv. Križ-Dobravlj-vel. Žablje.

Slovenske služkinje naj se zalove iz goriških italijanskih družin ter nadomeste z Furlankami in Italijankami. Tako nekako je, glasom goriških listov, predlagal dr. Pettarin, na tajnem, po županu Bombigu sklicanem shodu. Ob enem je začel magistrat temu predlogu paralelno akcijo ter si lasti pravico sodnika v sporih gospodarjev s služkinjami.

V stvari leži zistem — Pettarin predlaga, magistrat pa že izvršuje idejo prvega. Je-li dr. Pettarin stavil navedeni predlog proti Slovenkam v lasnosti deželne poslanca, oziroma odbornika, ali pa kakor deželni uradnik, čegar službene dohodke pokrivajo tudi z groši Slovencev?!

Recimo, da je sličen predlog proti Italijankam stavil slovenski deželni uradnik, poslanec ali celo odbornik, kakšen hrup bi bili dvignili Italijani v listih, na shodih in v interpelacijah! Grmelo bi o zatiranju italijanstva morda celo pri sosedu-zavezniku!

Govori se o d.ru Pettarinu tudi kakor o presumtivnem nasledniku Pajer-ja. — Za takega deželnega glavarja se lepo zahvaljujem že danes.

Goriška gimnazija dobi novega ravnatelja, v osebi g. dr. Bežjaka, izbornega šolnika. Še ne v dobi dveh let, poverjeno je ravnateljstvo tega važnega zavoda že četrti osebi.

Toliko sprememb v tako kratkim času se ne more odobravati in želeli je, naj jim bo konec, da se doseže nekako stabilizacija v ravnateljstvu.

Vesti iz Istre.

Iz Kozine. Ženska podr. dr. sv. Cirila in Metoda v Kozini priredi dne 3. decembra t. l. „Miklavžev večer“ v prostorih hotela „Kozina“. Začetek ob 6. uri zvečer. Stariši naj blagovole oddati darove z natančnimi naslovi. Vsprejema jih gospa predsednica M. Stegu, oziroma na podr. v Kozini.

Naglost pošte. Iz Črnikala. Dne 13. novembra je bilo v Kopru oddano priporočeno pismo po c. kr. okrajnem sodišču v Kopru, odd. V. To pismo je prišlo malo v Črnikal, ki spada pod isto okrajno sodnijo, še le 18. novembra popoldne. In to v zvezi temu, da imamo dnevno zvezo s pošto v Kozini! Za tako naglost je poštini urad v Črnikalu prilepil znamko 10 stot., čeprav je bila pošiljatev — ker poslana sodnemu poverjeniku — kakor uradna in poština prosta. Rečena sodnija pošilja strankam v kazenskih stvareh spise poštine prosto. A tudi na to se ne ozira poštini urad v Črnikalu. To je: Kakor mu ravno prihaja na misel. Nekatera pisma so prosta poštine, na druge pa prileplja zopet znamko 10 stot. Iz tega je razvidno, da tu ne veljajo predpisi, ampak trmoglavost uradnikov. Opozorjamo na to slavno poštno ravnateljstvo.

Svoji k svojim! Podpirajmo domačo obrt, ker s tem koristimo narodu! K temu veliko pripomorete vsi pekovski obrtniki in drugi, ako naročate žitne drože (kvas) pri našem vzglednem rojaku Franu Žoržu v Dornbergu, Primorsko.

Njegovi izdelki se lahko merijo z najboljšimi te vrste. Te narodne trdke naj se spomnijo in poslužijo vsi pekovski obrtniki in trgovci, posebno sedaj, ko bodo obnavljali dobavne pogodbe.

Opozorjamo na tozadevni oglas današnjega lista.

Podpisana naznanja slavnemu občinstvu, da je odprla gostilno

v Trstu, ulica Giulia št. 15.

„Zur Stadt Laibach“

Točijo se vina prve vrste.

Teran . po K 1-28 Istrsko črno K -96
Istrsko belo K 1-04 Vipavsko . . . 1-04
Kuhinja vedno pripravljena.

MARIJA AŠACHER.

ALESSANDRO PANCIROLI

Plateno in bombažno blago

Trst

ulica San Sebastiano št. 6.

V dobroznani žganjarni

Ferdinand Pečenko - Trst

ulica Miramar št. 1

dobilo se vedno pristne pljače prve vrste, kakor n. pr.

žganje, slivovec in brinjevec, kakor tudi mraz pljače

frambois, tamarindo in šemade.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskano besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj in sicer oddelku.

Gospa, ki je sama, odda takoj dve sobi, pri-
merni za pisarno, ena je meblovana.
Sprejme tudi na hrano gospodične in gospode. —
Naslov pri inser. oddelku Edinosti. 2090

Modistka ima na prodaj izgotovljene elegantne
klobuke, vsake vrste, prav po ceni.
Sprejema poprave. Ulica Nuova 45 I. nad. 2088

Išče se podjetnik za dobrospevajoč kinemato-
graf v provincialnem mestu. Ponudbe na:
Osejčka zadruha, Rojan. 2092

Inteligenten mladenič želi spoznati osem-
najletno gospodično. — Po-
nudbe pod „Acteur“ na inser. odd. Edinosti. 2091

Radi podiranja hiše v ulici Riborgo št. 5 se
proda v ponedeljek jutraj tramovje v
dobrem stanu. 2089

Cepijene trte, refošk in bele vrste, ter saja-
nice helijanta za vzgojo izvrstne
prešije krme, dobi se pri R. Tavčarju, Kreplje,
pošta Dutovlje. 2070

Iščem mesto trgovske blagajničarke ali prodaj-
alke. Govorim italijan-ko, pišem slo-
vensko in nemško. Naslov pri Edinosti. 2060

Hiša, v kateri se nahaja dobrodoča trgovina z
gospodarskimi poslopji, vinogradi in lepim
vrtom, v zelo prometnem kraju na Krasu, se pod
ugodnimi pogoji proda. — Poizvedbe Trst, via San
Nicolò št. 4, III. 2031

Naznanjam vsemu sl. občinstvu v Trstu in
okolici, da sem na novo odprl
gostilno „Pri verigah“, ulica Stadion št. 19. Točil-
bom različna vina I. vrste: istersko, vipavsko, kraški
teran, dalmatinski opolo. Cene zmerne! Priporoča
se za obilen obisk Ivan Kočevar. 2077

Mala hišica v Kolonji blizu mesta, in več drugih
posestev je na prodaj po ugodnih cenah.
Oglasiti se je pri Grebencu, hišnemu upravitelju pri
Tizaski posojilnici in hranilnici na trgu Caserma
št. 2, I. nad. 2058

Lepa meblovana soba se odda. Molin grande
44, II, vrata 8. 2045

Slovaške igralne karte prodajajo
v Trstu:
knjigarna J. Gorenjec, ul. Caserma 16., Gregor Zidar
& C., Roč 263, tobakarna Segolin, ulica Industria
(Sv. Jakob) in v Sezani: Fran Sušica, trgovec.
v Kozini: Ivan Dekleva. 1472

Lepa svetla sobica se odda v najem s hrano.
Belvedere 57, II. levo. 1900

Mala stanovanja se oddajo v najem v Rojanu.
Vpraša naj se v žganjarni via Geppa
št. 16. 2070

Marino Mattulich Trst, ul. delle Poste
10, I. nad. (v bližini
Jerkiča). Tovarna pečatov, tablic, pečatov za župnije,
glavarstva, urače itd. Pisalni in kopirski stroji. 2052

Švicarske veznine, vsakovrstno platneno
blago, damsko in moško perilo,
oprave za neveste, zaloga uzorcev. V. Commerciale
št. 3, polunadstropje. 3124

Pekovski obrtniki in trgovci pozor!
Fran Zorž v Dorn-
bergu pri Gorici izdeluje najboljše „žitne drože“
— kvas —, vsak dan sveže blago, najzmernejše cene.
Odpošlja se vsak dan, v vsaki množini, a pošto ali
železnico. 2081

Zaloga obuvala moškega, ženskega in otroš-
kega na izbero po nizkih cenah. —
Avgust Taučer, ulica Belvedere št. 34. 2017

„Plurenses“ in „toul“ se delajo iz rablje-
nih peres. Se čustjo in barvajo
peresa in boe v vseh barvah. Salon za peresa,
piazza Goldoni 11, I. Trst. 2032

Prilika za novoporočence! Kompletna soba z
zmetnicami rabljena samo en mesec je
na prodaj po konkurenčni ceni. Kerbler, trgovina s
pohištvom, ulica Molin a vento 7. 2001

Velika zaloga istrskega refoška, ulica Olmo 3,
pri Gregorčiču. Pošilja na dom od pet
litrov dalje po 88 vin. liter. Gostilničarjem po do-
govoru. 2011

Kislo zelje prve vrste 100 kg b.tto kron
24— 30 kg b.tto kroa 7-80. Kra-
stavec, peverone, itd. pošilja s povzetjem Anton
K. Linek - Znojmo (Česko). 8150

Prof. dr. K. Braun pl. Fernwald na
Dunaju piše: „O znanih in gotovo odva-
jočih učinkih naravne Franc Jožef-ove
grenčice sem se zelo mnogokrat prepričal
in priporočam nje uporabo najtopleje bol-
nim ženskam“. 1005

Kako si udobno uredim svoj dom? Na
to vprašanje odgovarja izčrpno, lahko raz-
umljivo in pregledno ravnokar izišel „Grosse
Illustrierte Album für Innendekoration“ tvrdke
in trgovine preprog ter pohištva: S. Schein,
c. kr. dvorni in komorni dobavitelj, Dunaj
I., Bauernmarkt 10-14. Ta svetovna trdka,
ki prodaja svoje izdelke naravnost brez
prekupcev na občinstvo, pošilja ta album
onemu, ki se sklicuje na naš list.

Jože! Vrni se, vse zamen! Četudi
me je zelo bolelo, ker si prelomil prisego,
da ne boš več kadil, ti vseeno odpuščam,
odkar vem, da so bili papirčki ABADIE. —
Tvoja zvesta Mlicika.

NB. Jaz tudi kadim papirčke ABADIE.

30.000 ur

je na prodaj po lastnih cenah!

Ker sem prevzel splošno razprodajo, sem
v stanu ponuditi za 3 krone krasno po-
zlačeno, fino remontoir-ur na sidro s po-
zlačeno ali posrebrnjeno številnico. Ima 36
idoče kolesje, za kar se jamči na tri leta.
Nihče naj ne zamudi te prilike in naj si na-
roči, dokler traja zaloga, tako uro za 3 krone,
2 komada 5 K 50 v., 3 komadi 8 kron. Raz-
pošiljanje po povzetju potom ekspozitne trdke
P. Buchbinder, Krakovo Wolnica št. 60.

Za neugajajoče se denar vrne, zato iz-
ključen vsako riziko.

Velikanski dohodi za jesen in zimo angleškega blaga za moške in ženske obleke.

Žuštanji raznovrstni za obleke.

Lawn-tennis v vseh barvah.

Odeje: volnene in šivane.

Zavesa, preproge itd.

Velika izbira raznovrstnega perila pri edino dobroznani slovenski trdki Križmančič & Breščak Trst, ulica Nuova št. 37.

NB. Za naročila nad 20 kron pošiljamo poštnine prosto.
Uzorcji se pošiljajo na zahtevo franko.

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO ST. 5 (LASTNO POSLOPJE).

KUPUJE IN PRODAJA:
VREDNOSTNE PAPIRJE, RENTE, OBLIGACIJE, SA-
ZNAVA PISA, PRIJAVITELJE, DELNICE, SREČKE I.T.D.
VALUTE IN DEVIZE.

PREDUJMI
NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO LEŽEČE V
JAVNIH SKLADIŠČIH.
SAFE-DEPOSITS. — PROMESE.
BRZOJAVI: JADRANSKA.

MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE

OD DNEVA VLOGE 4% DO DNEVA VZDIGA

RENTNI DAVEK PLAČUJE BANKA IN SVOJEGA.
NA TEKOČI IN ŽIRO-RAČUN PO DOGOVORU.
ŽIVAHNA ZVEZA Z AMERIKO. — AKREDITIVI.

URADNE URE: 9—12, 2½—5½.

ESKOMTUJE: MENICE, DEVIZE IN FAKTURE.

ZAVAROVANJE

VREDNOSTNIH PAPIRJEV PROTI KURZNI IN GUBU.
REVIZIJA ZREBANJA SREČK I.T.D. BREZPLAČNO.
STAVBNI KREDITI. REMBOURS-KREDITI.
KREDITI PROTI DOKUMENTOM UKRANJA.
BORZNA NAROČILA. — INKASO.

TELEFONI: 1463, 1793.

Filijalke v Opatiji in Ljubljani

CANDIDO PIVA

izdelovatelj in trgovec lesnega oglja izključni
liferant vzajemne zadruge privatnih uradni-
kov, z lastno žago in kralnico žgalnega lesa
v Dobrempolju na Kranjskem, ponuja prve
vrste lesa in lesnega, fosilnega oglja itd. itd.
v svinčnem zaprtih vrečah, prosto na dom
na vsako točko mesta po zelo nizkih cenah.

Podrobna prodaja v ul. del Toro 4.
Pisarna ulica del Toro št. 1, I. nadstropje.

TELEFON 20—56.

RESTAVRACIJA

AURORA

Trst, ul. Carducci št. 13.

Podpisani si usojajo naznaniti
cenj, občinstvu, da se mu je
posrečilo najeti

berlinski · damski
orkester

Frieda Brandt

(ki je dosedaj z velikim uspe-
hom koncertoval na razstavi
v Rimu)

pod vodstvom g. R. Langebartl.

Vsak večer KONCERT

od 7. do polnoči z velikim, iz-
branim glasbenim in pevskim
programom.

Ob nedeljah in praznikih se vrši

MATTINEE.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

JOSIP DOMINES.

IVAN KRŽE

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb-
ščin od lesa in pletenin, škafov,
brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsa-
kovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih
v to stroko spada. **Priporočila** svojo tr-
gočih predmetov. — Kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, ze-
mlje emaila, kositerja ali cinka, nadalje pasmanterije,
kletke itd. — Za gostilničarje pipe, kroglice, zemljeno
in stekleno posodo za vino.

Točne ure prodaja Emilio Müller

najuglednejša in najsta-
rejša prodajalnica ur v
Trstu, via S. Antonio
(vogal ulice S. Nicolò).

VELIKA IZBERA

verilice, al. tih, srebr-
nih, kakor tudi sten-
skih ur vsake vrste.
Ustanovljeno leto 1850.

Pekarija in sladčičarna MIKUSCH

Trst - Piazza S. Francesco d'Assisi 7.

Prodaja moke I. vrste, sladčice in prepečenci
(biskoti) najboljših vrst, velika izbora bom-
bonov za otroke, svež kruh trikrat na dan,
buteljke, fina, desertna vina, dalmatinska in
istrska vina z razprodajanjem pive v ste-
klenicah. Priključena je trgovina svinjskega
mesa. Vedno sveže kranjske klobase!

Tehnična poslovnica FRANC & KRANC, Trst, (prej Schnabl & Co. Succ.)

dobavata:

Tangyes najizvrstnejše motorje na bencin, plin, upojni plin in motorje na nafto,
sistem „Diesel“ stoječe in ležeče ustrojbe.

Lokomobile na benzin in paro. Prevzemajo delo industrijskih tovarov kakor:
Mliar za moko, stroji za proizvodnjo olja, tovarov leda, stroji za kamenolome, stroji
in tovarne za cement, stroji in nameštjenja za mizarstvo obrt, centralno kurjatev, stroji
za drobljenje različnega blaga, kemične tovarne itd.

Nameštjenje za električno razsvetljavo in prenos moči. Električna vzdigala za
osebe (Lift) sistem Pedretti, kakor tudi vzdigala za blago. Stroji za kovaško in druge
obrti. Moderna transmisije. Sesalke in cevi vsake vrsti.

Skladišče vsakovrstnih tehničnih potrebščin. Vsakovrstne cevi. Orodje in
stroji za poljedelstvo in preše za vino. Olje, zamahi, pipe i.d.

„Anduro“ najboljši in najcenejši pokrov hiš.

Proračuni in obisk mernikov zastoj.

52 Zaloga moke prve vrste. 52

Aleks. Rupnick & Co - Trst

ulica Squero Nuovo št. 11

Zastopstva in glavna zaloga
najfinjših vrst pšenčne moke in krmlnih izdelkov
poznane valjčnega mline
VINKO MAJDIČ-a v Kranju.

— Brzojavi: Aleksrupnick — Trst. —

TVRDKA

GIUSTO STRANSIAK

Ulica Nuova št. 23, vogal ulice S. Spiridione št. 6.

Ponuja veliko partijo bele volne za žimnike po K 2-40 za 1 kg, debelo
platno za žimnike po K 1-10, 1-20 in več na meter. Največja zaloga
čipkastih in platnenih zaves, odej, preprog, jute in koka. Volnene odeje
in pernice. Živalska in rastlinska žima za žimnike.

Blago iz najboljših tovarov po resnično nizkih cenah.

Velika zaloga platna in bombaževine.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.

Ima na razpolago jekleno varnostno celico

ki je varna proti vplomu in požaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo
strankam v najem in sicer

za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20, za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 24 cm široke, 48 cm globoke. Shrambice ne more
drugi odpreti kakor stranka, ki same osebo shranijo svoje stvari, kojih ni
treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katero priporoča posebno staršem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način
navajajo štediti svojo deco. Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

Za one, ki naročajo oglase

Oglase (Inserate) treba naslovljati na
na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno
„Edinost“, ne na „Narodni Dom“ in ne
na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edino
na „Inseratni oddelek“ našega lista
ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom
in Hotel Balkan nimajo z oglasi nika-
kega opravila.

To naj si dobro zapomnijo oni, ki na-
ročajo oglase v našem listu in želé, da
bodo isti točno uvrščeni. — — —

IZREDNA PRILIKA!

Velikanski popusti pri vseh zlatar-
skih predmetih pri
uraruju in zlatarju

Noberto Nachtigall
ul. Nuova št. 41.

(PALAČA · SALEM)

Slovenci, se hočete obleči po ceni?

Obiščite dobro znano trgovino

Alla città di Trieste

Via Giosuè Carducci št. 40
(ex via Torrente),

kjer boste našli velik izbor oblek, površ-
nikov, paletoti, jopiči s kožuhastim ovrat-
nikov, hlače, srajc, majic, itd. za moške,
dečke in otroke. Specialiteta v plaščih, loden
za moške in otroke od 3 let dalje. Zaloga
inozemskega in domačega blaga. Sprejemajo
se naročila za obleke po meri.

Alla città di Trieste

Via Giosuè Carducci št. 40
(ex via Torrente).

ZOOZDRAVNIK

UNIV. MED.

Dr. Max Barry Brillant

V. Caserma št. 17. II. (Hiša Terni)

Izdeluje izdelave z emajlom, porcelanom,

srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umotne zobove, kakor

187 tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Mirodilnica Mario Ferlin

Trst, Sv. Marija M. zgornja 2 (Bivio)

PODRUŽNICA: Sv. Marija M. zgornja 386

bivši Rud. Skerl.

Velika izbora kramenlj, barv, šip,
žebelj, petroleja i. t. d.

Redilni prašek za pitanje svinj, krav, konj, itd.
itd. lekarnarja dr. TRNKOCZY-ja v Ljubljani.

Prodaja na drobno in debelo.

Prodajalnica ur

Rajmund Bizjak

Trst, Campo S. Giacomo 5.

(slovenska hiša). — Velik izbor

ur na sidro in za gospo. — Izbor

verilic vsake vrste. — Budilniki K

2-30. Regulatorji Kron 20.

Poprave po najzmernejših

cenah. 51

Ottomanski papir, pristen samo

s to glavo, odbite vsak posnetek.

OTTOMAN